

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejema:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50—
na mesec 1 90—

Izloži vsak dan zvečer števila nedelje in praznika.
Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pocenoma številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50—
na mesec 2 30—

za Nemčijo:

celo leto K 28—
pol leta 14—
četrt leta 7—
na mesec 2 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica
Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Mate Hafner in „Slovenec“.

Mate Hafner, bivši notar v Kostanjevici, je bil obsojen po okrožnem sodišču v Novem mestu zaradi goljufije. Tožilo se ga je, da je Urbana Zupančiča, vratarja kostanjeviškega samostana, zapeljal h krivemu pričevanju. Hafner se je pritožil, pa ni nič opravil pri najvišjem sodišču. Potem je večkrat prosil za obnovo postopanja, dobil je kako novo pričo. Ali njegove prošnje so bile zavrnjene za obnovo in te zavrnitve so bile potrjene po višjem sodišču v Gradcu. Na to je neki poslanec, nemara dr. Susteršič, pripravil merodajno oblast na Dunaju k temu, da se je obnova predlagala in dovolila. Za novo obravnavo se je delegiralo okrožno sodišče v Celju. Okrožno sodišče v Celju je na to Mate Hafnerja od obtožbe zaradi goljufije oprostil.

In zdaj se zadir „Slovenec“, ki šteje Hafnerja, — in sedaj po pravici — prijateljem klerikalne stranke na Kranjskem — v sodnike okrožnega sodišča v Novem mestu, ki so obsodili njegovega prijatelja Hafnerja in v nebo povzdiguje sodnike v Celju, ki so ga oprostili. — Na to se mora odgovoriti.

Na Dolenjskem so se vedli duhovniki včasih protipostavno. Drž. pravdnik je moral nastopati proti njim in zasebnih obtožb je bilo vedno dosti. Občani so se grdili raz leco: — vsi zdajšnji naši ljudje nimajo pred duhovnikom toliko respekta, kakor nekaj, ko je bil duhovnik vsega močnejši, — obtoževali so jih zaradi žaljenj. In sodniki so obsodili, ako je bilo vse v redu. Dotični duhovniki so imeli najboljšo klerikalno advokate za zagovornike. Okrožno sodišče je druga instanca. Ta je večkrat potrdila razsodbe prvih instanc. Zaradi tega je vedno bila jeza v farovžih nad sodniki in ta se je večkrat razlivala v „Slovenec“. Sodišča ljubljanskega okrožja so ravno tako ravnala, ali proti tem se ni upalo pihati, ker je bil drž. pravdnik na mestu in so si mislili uredniki „Slovenca“, da lahko pridejo pred ljubljanske sodnike. Katoliški duhovnik se smatra kot člena državne administracije, vlade; on ne more razumeti, da je tudi on v zdajšnjem državnem, društvenem življenju podvržen zakonu, da je glede njega nehala biti justica. „Klassenjustice“. In zaškripal je, ako se je obsodil kak duhovnik, to pa le zaradi tega, da se sploh uva kak

uradnik obsoditi kat. duhovnika. — Nizko pod njim stoji po mnenju našega duhovnika tudi najvišji državni uradnik in rad kaže na srednji vek, v katerem je grajska ječa z malimi stroški opravljala justična dela. Katoliški duhovnik je produkt fevdalne kmetije, v nazorih iste se vzgaja tudi sedaj in vse moderno uradništvo mu je zoperno; — ustanova njegovih prednikov, inkvizicija, mu je idealna še danes. Le on ima pravico sodstva na tem svetu, posvetna država pa ima izvesti njegove razsodbe. Kadar tedaj kak katoliški duhovnik proti justici izjavlja svojo nevoljo, iskati je v navedenem razlogu njegove jeze. In tako tudi v spisu proti sodnikom okrožnega sodišča v Novem mestu v navedeni številki „Slovenca“. — Za Hafnerja našim klerikalcem ni, dobi jo zdaj privržencev, kolikor jih hočejo; hoteli so se le maščevati nad justičnimi uradniki in pokazati, kako moč imajo.

Da se vidi, kako naravnost zlobno obrekuje katoliški duhovnik v navedenem spisu justičnega uradnika, moramo Hafnerjevo stvar zopet pogreti, da bi že res dobro bilo, da vsi o tem človeku molčijo.

Hafner je bil notar v Kostanjevici. Predno je prišel tje, je doživel, da se je zastrupila soproga nekega davčnega uradnika, ko je imela kratko pred zastrupljenjem s Hafnerjem buren razgovor in nastop. Bil je Hafner t.j. oženjen. Ljubljancem to vedo. — Hafnerja noben človek ni maral. Bil je nesrečna narava, ki je vse hotel pod sabo imeti in ki je bil hudo maščevalen; za kakovost sredstev se v zasebnem boju ni brigal. V Kostanjevici je hotel vladati. K temu je pa bilo treba poslušnih ljudi. Ljudje mu niso mogli biti prijazni. Hafner je uvidel, da mu more pomagati k vidi farovž in poprijel se je istega. Svrati v hotel pod se župana Globočnika. Šlo se je za občinski odbor. Hafner je bil član istega, pred novo volitvijo pa so Kostanjevičani sklenili, da ga ne volijo več v odbor. Je pač bil skrajno nesimpatičen človek. Hafnerju se je gmotno dobro godilo, kakor vsakemu notarju v Kostanjevici, — tam je dobra fara — in postal je še prevzetnejši, organizoval je pred občinskimi volitvami boj proti Globočniku in Bučarju. Tedaj se je posluževal „Slovenca“ za svoje napade na omenjena. Potem je dal Hafner tiskati v „Katoliški tiskarni“ pamflet proti omenjenima. Grdo je pisal o njih, tako grdo, da so tudi klerikalec plivali. Tako se ne

sme postopati s soseskami, s katerimi se je prej hodilo na lov. — Urban Zupančič je bil vratar in pismonoša za vse stanovnike v samostanu, prinašal je tudi pošto Hafnerju. Ta je prinesel paket s pamfleti, ki je bil naslovljen na Hafnerja. Ti pamfleti so prišli med ljudi. Globočnik in Bučar sta vložila tožbo zaradi žaljenja časti proti se neznanemu piscu in razširjevalcu tega gnjusnega pamfleta. Po tej tožbi je prišlo državno pravdniku v vednost razširjenje istega in je tožilo Hafnerja zaradi prestopka tega pamfleta. Zdej je imel Hafner skrbeti za to, da ne bo obsojen zaradi razširjenja tega pamfleta, ker bati se je imel obt zbe pred porotniki zaradi žaljenja časti Globočnika in Bučarja, ker bi že samo razširjenje pamfleta razširjalec istega nakopalo kazen. Na razpravi zaradi prestopka razširjenja je nastopil mlad Hafnerjev pisar in vse nase prevzel; on je baje prevzel paket pamfletov in on razširjal. — V tej pravdi je nastopil tudi kot priča vratar Urban Zupančič in pričal, da je izročil paket pamfletov Hafnerjevemu pisarju in da je njemu dal ta pisar pamflet, da ga razširja. Ta Urban je rešil Hafnerja obsodbe zaradi razširjenja pamfletov. Globočnik in Bučar sta potem ustavila pregon razširjalec, ker sta vedela, da v mladem pisarju ne zadene pravega krivca.

Stvar je potem dal časa miru. Hafner je zopet visoko nosil glavo, da si je propal pri občinski volitvi. Ali nenkrat pride vratar Anton Zupančič k svojemu predstojniku in mu pove, da nima miru, ker je po krivem pričal. Dotični gozdarski uradnik je še odslavljal Urbana — rekoč mu, naj se pomiri. Ali ko je zopet prišel Urban, je vzel ta uradnik vso izpoved Urbana Zupančiča na zapisnik in oddal potem enkrat sodišču; — kazenska pravda se je začela proti Hafnerju zaradi zapeljevanja Urbana h krivemu pričanju. Ta Urban je namreč povedal, da ga je Hafner pred obravnavo zaradi razširjenja pamfleta, oziroma pred zaslišanjem Urbana prosil, naj ga ne izda v tej pravdi, naj reče, da je prevzel paket s pamfleti mladi pisar, da je ta n'emu dal en iztis, da ga razširja in on je ubogal. Za to mu je ponudil Hafner nekaj denarja, katerega pa Urban ni hotel sprejeti.

Prišlo je potem do obtožbe in razsodbe na okrožnem sodišču v Novem mestu zaradi goljufije, storjene s tem, da je Hafner Urbana Zupan-

čiča in svojega pisarja kot priče ničel lagati. Hafnerjev mladi pisar je trdil, da je le on zapeljeval Urbana Zupančiča naj priča v pravdi zaradi kolportaze, da je on prejel paket pamfletov, on, pisar jih razširjal, on tudi Urbanu dal iztis, da ga bere in drugim brati da. Urban pa je pričal, da je prišel ta pisar ponj in ga prosil, naj gre k njegovemu šefu notarju in da je šel in ga je potem ta prosil, naj njega izveže, da ne bo obsojen zaradi kolportaze. — Hafner je bil obsojen. Dve leti se je trudil potem z obnovo, slednjič se je obnova dovolila in delegiralo okrožno sodišče v Celju za novo razpravo. Tamošnji sodniki seveda niso poznali razmer, katere so bile za časa Hafnerjevega bojevanja pred občinskimi volitvami v Kostanjevici, niso poznali, kak interes je imel ta na tem, da ni obsojen zaradi prestopka razširjenja pamfletov — in Urbanu Zupančiču, ki je bil svojo enomesečno zaporno kazen zaradi krivega pričanja že prestal, celjski sodniki niso verjeli in so Hafnerja oprostili. — Hafner je pripeljal na sodbo v Celju tudi nekega Keržičnika iz Kostanjevice kot pričo za nek govorjenje Urbana Zupančiča po sodbi v Novem mestu, katero bi kazalo, da Urban ni verodostojna prič. Ta Keržičnik je pričal, da je Urban tako govoril. To se je zvedelo in ko je Keržičnik prišel iz Celja domov, sta mu dva Kostanjevičana javno očitala, da je v Celju krivo pričal. Keržičnik je na to ta dva tožil zaradi žaljenja časti, pri obravnavi pa kar hitro odstopil od obtožbe in plačal stroške, ko je videl, da sta obtožena nastopila dokaz resnice. — Torej Hafner je imel na obravnavi pred celjskimi sodniki tudi eno tako razbremenilno pričo! — Pozneje se je oglasil Miha Zalokar iz Podboršta, ki je rekel, da je sam Hafner njemu dal pamflet, da ga bere in drugim brati da. Ako bi se to vedelo prej, bi nemara tudi celjski sodniki, ki razmer in ljudi niso dobro poznali, drugače sodili.

Vsakemu je privoščiti, ako se more iztrgati iz rok justice — ali „Slovenec“ bi tudi nekaterim svojim ljudem dobro storil, da molči v tem slučaju in naj pusti svoje rojake-sodnike pri miru, isti izvršujejo pošteno svoj ne prav lahek posel.

Seveda hoče „Slovenec“ kapital kovati za svojo stranko iz te pravde, svojim rojakom justičnim uradnikom hoče kat. duhovnik pokazati, kaj zna, kaj premore in kako je profitno.

ako čovek pristopi farovski stranki. Ali tudi med Slovenci uvideva izobraženstvo, da je v sedanjih časih justica vendar le vsaj ravnovažna institucija z duhovstvom ali važnejša in sodniki, ki so obsodili Hafnerja v Novem mestu, niso izgubili ne malo svojega ugleda, ako jih je „Slovenec“ obgrizel. Hvala bogu, toliko je že izobraženstva na Slovenskem, da divja maščevalnost slov. duhovnika ne more do živga močnej, ki so osi veli v izvrševanju težavnega posla, biti kazenskim sodnikom ljudem, katerim so v zasebnem življenju rojaki. Urban Zupančič, glavna prič. v Hafnerjevi pravdi, je bil in je danes med občinarji znan kot pošten, verodostojen človek; ako se pa je posrečilo Hafnerju, da je našel nekaj novih razbremenilnih prič, ki so prejšnji sodniki v Celju pričali tako, da se Urbanu ni verjelo, potem ne more očitati novomeškim sodnikom, ki teli priči in njih izpovedi niso poznali, pristranosti. Ako uredniki pri „Slovenec“ ne trdijo, da je obnova postopka in oprostitno razsodbo povzročila neka višja moč, ako naravnost ne podtikajo celjskim sodnikom, da so bili komandirani tako soditi, potem mora priznati, da je celjskim sodnikom predložal drug dokazilni material, kakor novomeškim in tak, ki je spodbujal verodostojnost edino merodajni prič. Urbana Zupančiču, ker le za to je šlo, ako se more verjeti temu Urbanu ali ne. — od tega je bila v Novem mestu in v Celju odvisna razsodba. Ako bi bile vse ostale, kakor je bilo na obravnavi v Novem mestu, bi gotovo ne bila dovoljena obnova, gotovo je moralo biti kaj novih razbremenilnih prič, le tedaj je moglo priti do obnove, ki je bila prej parkrat zavrnjena.

Ako pa to ni bilo, — potem se je obnova brez pravega razloga dovolila in ako celjski sodnik nič ni imel novega dokazilnega materiala pred sabo, tudi potem ne sme „Slovenec“ dolžiti novomeških pristranosti, potem le sme vriskati slov. kat. duhovnik in se trkati na prsa, ker njegova moč je v cislitvanskih vladah res velika, — mi drugi pa moramo tiho proti nebu pogledati in vsikljati: der Name des Herrn sei gepriesen, Amen.

Sodniki v Celju, ki so Hafnerja oprostili, ne morejo biti zadovoljni s komplimenti, katere jim daje „Slovenec“. Sram jih mora biti te pristranosti, ker ta list jim po ravno omenjenem naravnost očita, da so bili . . . Ta hvala presneto smrdi in sodniki

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.
(Dalje.)

Čim je bila prestana prva boleš in se je Tomažu umirila kri, je začel o svojem položaju in o svoji usodi resnejše in treznejše premišljevati. Dasi je v njegovi duši vse valovalo in gorelo, je vendar spoznal, da mora tudi gledati, da se njegove lastne razmere premene.

»Če bi kaj bil — če bi bil lepo oblečen — če bi Nataliji kupoval cvetlice in pošiljal darila, kdo ve, kako bi bilo. Saj čas h, ko sva bila še otroka, me je imela rada, rajše kakor vse druge. Zdej pa me še kmalu poznala ne bo.«

Tako je modroval Tomaž, ko je hodil po svoji kamri in se opravljal. »Zdej nisem nič in nimam nič, še poštene obleke ne in če bi župnik Bradavica nehal zame skrbeti — kdo ve kaj bi bilo iz mene.«

Končni rezultat vsega Tomaževega ngibanja in modrovanja je bil: »Vse mora postati drugače. Še letale bodo za mano, vse, tudi Nata-

lija, in še vesele bodo, če bom katero pogledal.«

Novo svojo taktiko je začel Tomaž še tisti popoldan. Ko je prišel kaplan na obisk h gospodični Mariji, se je postavil Tomaž med vrata in je dejal s hinavsko ljubeznjivostjo: »Ne zamerite gospod kaplan, da vas nekaj vprašam?«

»No, kaj pa želite?«

»Jaz in moji prijatelji smo se skregali, če naša Natalija ne goljufa družbo sv. Cirila in Metoda in bi radi vedeli vaše mnenje. Moji prijatelji pravijo, da ste vi izkušeni gospod in bi najglavje bili za razsodnika.«

Vsa dekleta so bila radovedna, Natalija pa je ogorčenja zardela in ježno zaklicala:

»Kako moreš reči, da goljufam družbo sv. Cirila in Metoda? Kaj sem pa storila takega, da mi to očitaš.«

S tem začetkom je bil Tomaž prav zadovoljen.

»Le potrpi,« je rekel nekako prezirljivo Nataliji in obrnivši se do kaplana, je dejal hudomušno:

»Poglejte, duhovni gospod, ali nima Natalija takih nog, kakor vžigalice? No in ker ni nikjer zapisano mal položaj dar domu na altare, vas vprašam: ali se ne pravi to družbo sv. Cirila in Metoda kolinfati?«

Koj pri prvih besedah je Natalija zakrila svoje še drobne noge s krilom, vsa osramočena in tako iz se-

be, da so ji stopile solze na oči. Kaplan je smehljaje obrnil noged na Natalijine noge, a ker ni ničesar videl, je rekel z nekakim obžalovanjem:

»Kakor vidite, se gospodična Natalija neče podvreči mojemu razsodništvu . . .«

»To je dokaz, da ima slabo vest, to se pravi, kakor vžigalice tanke noge.«

Tomaž je ves čas delal tako prijazen obraz in dal svoji brezobraznosti tako spretno značaj nedolžne šale, da se je vsa družba smejala, celo gospodična Marija.

Punice, ki so Natalijo zavidale, ker je bila lepša od vseh drugih in ker ji je kaplan posvečeval največ pozornosti, so svoji tovarišici prav privoščile hudobijo, ki ji jo je napravil Tomaž in dražile so Natalijo tako, da je ta naposled vrгла šivanje iz rok in zbežala iz sobe. Na njeno mesto pa se je vsedel Tomaž in ves svojega dejanja in obetajoč si še mnogo takih ur, je bil z vsemi dekleti in tudi s kaplanom tako prijazen in je vso družbo tako dobro zabaval, da je postal prvič deležen povabila, naj še pride.

Ura večerna, ko je bila zbrana Smoletova družina okrog polne skledice, je bila Tomažu najljubša. Smole je tedaj vedno pripovedoval o svojih ekspedicijskih »ekspedicijskih« vled

čas je imel Tomaž priliko, zajeti iz skledice mnogo več, kakor pri obedu. Kadar je sedel za mizo, ni imel Tomaž za nič drugega smisla, kakor za jed. Vampi s krompirjem so spadali med največje kulinarične užitke, kar jih je poznal in čim je zagledal na mizi vampe s krompirjem, je pozabil na ves svet in pozabil je celo na obhajane in sicer od njega opevane in oboževane oči svoje neprijateljice Natalije. Vampi s krompirjem so njegovo dobro voljo še povečali in zadovoljen je bil vsaj za nekaj časa s stvarstvom.

Enkrat sem moral rubiti kaplana v hribih,« je pripovedoval penzionirani eksekutor, dasi ga ni nihče poslušal. »Kaplan je imel otroka in je po vsi sili hotel, da bi alimente odslužil z molitvami . . .«

Ravno tedaj je Tomaž odložil žlico in se obrnil do Natalije, sedeče poleg njega, rekoč ji:

»Prav dobro večerjo si pripravila. Ti boš še lahko imela gosposki izkuh . . . Za kuharico imaš res vse talente.«

»Ti — nikar me ne draži . . .« se je razljudila Natalija. »Tvojega zbedanja sem že sita. Popoldne si se pri gospodični Mariji že tako obnašal, da te je lahko sram.«

»Mene ni treba sram biti,« je porogljivo odgovoril Tomaž. »Saj sem napravil samo nedolžno šalo. Zakaj

pa nisi pustila, da bi gospod kaplan pogledal tvoje noge. Pravijo, da se gospod kaplan prav dobro razumejo na ženske noge.«

»Ali si neumen? Jaz vendar kaplanu ne bom svojih nog kazala!«

»Zakaj pa ne? V Mračnem selu si se obesila na drevo in si presvetlemu škofu še veliko več pokazala. A jaz sem kavalir in tega pri gospodični Mariji še nisem povedal.«

Moško je Tomaž prekrizal roke na prsih in se »štimanu« držal. Natalija je bila še premlada, da bi bila imela smisel za to več kot dvomljivo kavalirstvo Tomaževo in je bila tudi tako prestrašena, da sploh ni mogla bistro misliti. Živela je v mnenju, da je Tomaž že davno pozabil njeno nezgodo pri birni v Mračnem selu, kajti doslej je ni nikdar omenil. Zdej pa ji je to ne samo očital, nego ji tudi pogojno obljubil, da to še pove pri gospodični Mariji. Njen strah je bil velik, zakaj domišljala si je, da bi jo ta nezgoda ponižala in osmešila, a večja, kakor strah je bila še njena jeza.

»Ti si grd in nesramen in hudoben človek,« je rekla srdito. »Nikoli več te ne pogledam.«

»Mar mi je za to!« je dejal zaničljivo Tomaž. »Manjka se meni ženak. Na Poljanah stanuje gospa, da, omočena gospa, ki je tako zaljubljena vame, da je samo ljubimi žo shujšala.«
(Dalje prib.)

v Novem mestu, ki so Hafnerja obso-
dili, so opravičeni, sam »Slovenec«
jih je neposredno označil kot pošle-
njake; celjski sodniki pa bodo izdih-
nili, ko so brali »Slovenec«: hvala!
Herrgott beschütz uns vor unseren
Freunden.

Volilno gibanje.

Volilno gibanje.

Saoti je imelo

politično in izobraževalno društvo za
Kolijski okraj

javno shod v gostilni pri »Fortunia«
na Vodovodni cesti, na katerem je
poročal gosp.

profesor Reisner

D stanju volilne akcije v zadnjem ča-
su pred volitvijo.

Njegovo poročilo je bilo tako ob-
širno in je obsegalo vse podrobnosti
volilnega boja, da se moramo omejiti
samo na nekatere podrobnosti.

Govornik se je bavil pred vsem
z volilnimi listami vseh treh strank,
katere moramo vpoštevati poleg
nemške stranke, ki pride tu v poštev
le kot zavezana klerikalne stranke.
Obe stranki, ki sta si zapisali na svoj
prapor protiklerikalno politiko, sta
postavili na prva mesta, tedaj tja,
kjer je kaj upanja, da bodo ti kandi-
dati izvoljeni, same take moze, kate-
rih ime v Ljubljani tudi nekaj zale-
že, moze, o katerih je javnost lahko
prepričana, da bodo delovali v korist
mesta in v proslah svojih volilcev.
Nasprotno pa je kandidatna lista, ki
so jo postavili klerikalci, tako mi-
zerna, da je naravnost kruta žalitev
Ljubljane.

Presoja nato prve moze klerikal-
ne liste, Kregarja, dr. Zajca in dave-
nega upravitelja Lillega.

Velikansko farbarijo so napra-
vili klerikalci ravno s kandidatu-
ro tega zadnjega, uradnika Lillega. Slo-
jim je pri tem zlasti za to, da urad-
nike potolažijo zaradi onih znanih
dr. Šusterskih besed, da uradniki
ne delajo ničesar drugega, kakor »da
zro, zro in zro.« Da poudarjajo kler-
ikalci, da je bil davčni upravitelj
Lilleg postavljen za kandidata zara-
di tega, ker je predsednik uradniške
organizacije, je čisto navadna laž.

Jasno je, da Lillega klerikalci
niso postavili v svojo kandidatno li-
sto, ker je bil predsednik uradniške
organizacije, marveč ker so z njim ra-
čunali kot s klerikalcem, ravno tako
jasno je to, kakor dejstvo, da bi ga
ne bili nikdar sprejeli v svojo listo,
če bi bil naprednjak. (Klici: Saj je
bil!)

Če je bil naprednjak in je po-
stal čez noč klerikalec, je to stvar
okusna in značaja. (Klici: Za državno-
zborni mandat na Krškem mu gre!
Meden je njegov tast!)

Govornik je razlagal nato še de-
lovanje klerikalne večine v deželni
zboru in orisal stremiljenje klerikal-
cev v občinskem svetu. Kakor niso
vprašali klerikalci pri deželnem od-
boru po tem, kake zmožnosti ima ta
ali oni, kakor so tam oddajali naj-
boljše službe patentiranim klerikal-
cem, (Klici: In Nemcem!) tako bi
storili radi tudi na magistratu.

Občinski svet pa je edino mesto
za nas meščane, kjer lahko prepreči-
mo škodljive gospodarske nakane
klerikalne deželnozbornske večine.
Razlaga nato zadevo 10milijonskega
meljoracijskega posojila in cestni za-
kon, ter preide na

zakon o prirastku na vrednosti.

Klerikalci so očitali napredne-
mu občinskemu svetu, da je znal de-
lavske sloje iz mesta, očitali so na-
prednemu občinskemu svetu tudi, da
je Ljubljana v zadnjih 10. letih pri-
meroma malo narasla po številu pre-
bivalstva. Sami klerikalci pa so bili,
ki so prvi izvalili delavce iz mesta,
kjer so si gradili delavske hiše s ce-
nim kreditom. Naravno je, da zaželi
delavec za sebe in za svojo družino
lasten cen dom in naravno je tudi,
da si gradi hišo tam, kjer zemljišče
ni drago. Sedaj pa so prišli klerikal-
ci z zakonom o prirastku na vrednosti.

Kjer je vzraslo iz zemlje precej-
šnje število novih hiš, je naravno, da
se podražijo tudi s časom cena zemlji-
šču. In po cenitvah na podlagi tega
novega zakona se bo zgodilo to še v
veliko večji meri. In po tem prirast-
ku na vrednosti se bo odmerjal po-
tem davek. S tem pa so uničili tudi
zadnje, kar je bilo dobrega na grad-
nji delavskih hiš. Vsled tega zakona
si bo premislil marsikateri delavec,
zgraditi si lastno hišico v ljubljanski
okolici, ker bo zemljišče ravno tako
drago, kakor v mestu samem, ima pa
delavec dolgo pot in pa pogreša mar-
sikaj, kar ima lahko v Ljubljani.

Oziral se je govornik potem še
na velikanske farbarije glede pridob-
itve mandatov v občinskem svetu
delavskim slojem od strani klerikal-
cev, ter podajal navodila za volitve
dne 23. aprila, ko naj pokažejo tudi
najbolj oddaljeni meščani in okoliša-
ni, da se niso dali preslepiti od kler-
ikalnih farbarij in da so ostali čisti
in lepi značaji.

Politična kronika.

Laški dijaki so imeli včeraj na
Dunaju zborovanje, na katerem so
sklenili, apelirati na laške visoko-
šolske komitaje v provinci, naj pri
bodočih volitvah v državni zbor na
to delujejo, da bodo izvoljeni samo
taki laški kandidati, ki se obvežejo,
da bodo na to delovali, eventualno
tudi z obstrukcijo, da bo prva točka
dnevnega reda bodočega državnega
zboru laška pravna fakulteta. Laški
dijaki bodo po Veliki noči začeli v
posameznih provinciah, kakor tudi v
vseučilišnih središčih na Dunaju in
v Gradcu v akcijo v svrhu aktivira-
nja laške pravne fakultete.

Hrvaška delegacija je včeraj do-
poldne nadaljevala svoja posveto-
vanja. Vsled smrti deželnozbornskega
predsednika dr. Neumanna, jih je pa
prekinila. Posvetovanja se jako vle-
čejo. Najvažnejši predmet posveto-
vanj je domobransko vprašanje, o
katerem se je konferenca v vseh nje-
govih detajlih posvetovala. Pojasni-
la, ki jih je dal ban o tem vprašanju,
niso zadovoljila oseške stranke. Kon-
ferenca se je tudi posvetovala o
vprašanju stenografičnega protoko-
liranja hrvaških govorov v državnem
zboru. Kakor poroča nek napol vlad-
ni list, bo sabor sklican začetkom
meseca junija. Tedaj bo ban še en-
krat poskusil ustvariti si večino, ki
bo rešila najnujnejše zakonske pred-
loge.

Kakor vse kaže, se stranka cen-
tra vedno bolj odvraca od bana. Več
poslancev je zahtevalo, naj ogrsko
honvedno ministrstvo dopisuje hrva-
škemu domobranskim polkom v hrva-
ščini. Klub centra pozivlja bana, naj
nemudoma predloži cesarju v sank-
ciji zakon glede označitve postaj na
hrvaških železniških progah v hrva-
ščini.

Bosanski sabor je sprejel zakon,
po katerem dobivajo ljudskošolski
učitelji enake plače, kakor deželni
uradniki enajstega do devetega č-
inovnega razreda. Civilni adlatus bar-
on Benko je izrazil nekatere pomi-
sleke, posebno glede finančnega po-
kritja in izjavil, da vlada ne more
zavzeti določenega stališča. Nato so
se posvetovali o zgradbi nove dežel-
ne palače. Za stavbišče in priprav-
ljalna dela so votirali 400.000 K.

Danes bo zasedanje sabora kon-
čano.

V srbski skupščini debatirajo o
proračunu. Posl. Perić je govoril
o zunanji politiki Srbije in trdil, da
je bila ta pod vodstvom radikalcev
nekonsekventna. S srbsko - bolgar-
sko carinsko unijo uvedena kompen-
zacijska stremiljenja so končala z za-
ključkom neugodne trgovinske po-
godbe z Avstro - Ogrsko. Povzročite-
lja aneksije Bosne in Hercegovine je
kralj Peter odlikoval. Napadal je tu-
di Rusijo, ki postopa s Srbijo tako,
kakor s kako azijsko provinco. Srbsko -
turško prijateljstvo je anoma-
lija, ker so Turki naravni sovraž-
niki srbskega naroda. Da se srbska
politika izpreminja, je vzrok na-
sprotje, ki vlada med zunanjim mini-
strom Milovanovićem in ministrskim
predsednikom Pašićem. — Odgovar-
jal mu je zunanji minister Milo v a-
no v i c, ki je izjavil, da vlada med
njim in ministrskim predsednikom
Pašićem popolno sporazumljenje. —
Staroradikalce Gjurčić je zavračal
napade opozicije na Rusijo. Nato je
bila seja prekinjena.

O albanski vstaji poročajo iz So-
luna: Demisija skaderskega valija,
Bedri paše, je bila sprejeta. Pomno-
žene turške čete so pod poveljstvom
Muhiddin beja napadle vstaje in jih
bombardirale pri Kurudere. Upajo,
da bodo vstaje danes popolnoma pre-
gnali iz okolice mesta Kastratija. V
zadnjem času so imele turške čete 14
mrtvih in 19 ranjenec, med temi
enega častnika. — Iz Carigrada
poročajo: Vstasi so Tuzi zopet obko-
lili. Posebno mnogo se jih je zbralo
okoli Kotoko. Turki imajo zelo mno-
go izgub. — Uradno poročajo iz Ce-
tinja: Vest, da Črna gora mobiliz-
ira, je neresnična. Ogrnorska vla-
da je le ob meji tistega ozemlja, kjer
je vstaja, pomnožila obmejne straže,
da more s tem strožje varovati nev-
traliteto. Poslala je tudi častnike na
mejo, da pazi, da Črnogorci ne pre-
koračijo meje ter podpirajo vstaje.
Ko se je vojnemu ministru sporočilo,
da črnogorski vojniki podpirajo vsta-
še, je izdal strogo povelje, naj se uve-
de stroga preiskava, če bodo prišli
vsi k apelu. Vse tiste, katerih ne bo,
bodo smatrali za dezertarje. Črno-
gorski vodilni krogi so zelo vznevo-
ljeni, ker jih v Carigradu sumičijo,
da niso nevtralni. Kralj in vlada ho-
četa nevtraliteto strogo vzdrževati.
— Iz Soluna poročajo: V ponedel-
jek je priplul neki laški parnik, na
katerem se je vozilo mnogo Črnogor-
cev, katere je črnogorska vojska
ohlastila, naj se vrnejo v svojo

domovino. Pravijo, da so dobili vsi
v Italiji živeči Črnogorci povelje, naj
se vrnejo domov.

Na španekem v Castias je bil
republikanski upor. Prebivalstvo je
bilo vznemirjeno, ker so oblasti kon-
fiscirale živino, ter klicale: »Naj si-
vi republika!« Sli so tudi pred vo-
jašnico. Prišlo je do boja med prebi-
valci in orožniki. Dve osebi sta
bili ustreljeni. Ranjenih je bilo pa
več, med temi dva teško. Vlada je
poslala vojaštvo proti jugu.

O maroških dogodkih poroča
londonska »Morningpost« iz Tanger-
ja: Mesto Tasa, sosednje mesto Feza,
so uporna plemena zavzela. Vstasi
imajo le še dva dni do Feza. — Špan-
ski ministrski svet je imel v ponedel-
jek sejo, ki se je pečal z maroškim
vprašanjem. Oficialno so dementi-
rali vse priprave za odhod na Maro-
ško. Govori se, da se španska in nem-
ška vlada dogovarjata in da bo pri-
šlo do definitivnih odredb še-le, ko
bo ta dogovor končan.

Iz Mehike poročajo londonski li-
sti, da so vladne čete zopet zavzele
mesto San Juan. Ujeli so več nego
sto vstajev in našli kakih dvesto
pušk starega sistema. Večji del
vstajev je pa ušel.

Kitajske mase postajajo od dne
do dne bolj sovražne proti Evropej-
cem, zlasti proti Rusom. Vsi uradi,
posebno višji, proglašajo, da stoji Ki-
tajska na pragu vojne. Vojni mini-
ster izvaja z veliko hitrostjo vojaške
reforme. Poročevalec »Golos Mo-
skvy« brzojavlja iz Chabina, da Ru-
sija ni dobro poučena o vojni moči
Kitajske. Kitajska nima 150.000 mož
redne vojske, temveč 325.000 mož in
1032 topov najnovejšega sistema,
vključno v Kruppovi tovarni. Kitajska
armada ima 308 polkov pehote, 62
skadronov jezdecev in 172 baterij
topničarstva. Razventega ima še do-
mobra, takozvane »sunfandun«, ki
šteje 150.000 mož in 15.000 častni-
kov. Kitajska armada v Mandžuriji
ima uniforme kakor Japonci in bru-
strelne puške. Kitajska se pa še ved-
no oborožuje. Po načrtu vojnega mi-
nistra bo imela Kitajska leta 1903 52
divizij po 17.000 mož, t. j. 884.000
mož, ki bodo popolnoma evropsko iz-
solani. Denar je posodila Amerika.
Japonsko časopisje svari kitajsko
vlado pred združenimi državami.
Naziva jih neodkriti zavezniške. Na-
sproti temu pa svetuje, naj se Kitaj-
ska z Rusijo poravnava in naj vstopi v
zvezo z Rusijo in Japonsko, kajti in-
teresi teh treh držav so zelo enaki in
se morejo le solidarno braniti. Ja-
ponski listi poučujejo Kitajce, da
Rusija ne dela krivice Kitajski in da
ne zahteva ničesar nepravilnega.

Štajersko.

Iz Ptuja. V sobotni številki Ljub-
ljanskega »Slovenca« trdi nekdo, da
se je sklenil med pristaši dr. Ploja in
— štajercijanci kompromis. In to v
danasnjih časih, ko delata škof dr.
Napotnik in kranjski deželni glav-
ar von Schukle reklamo za — Orniga.
Ljubi »Slovenec«, to je slab kompli-
ment za razsodnost tvojih bralcev!

Gostovanje mariborskih sloven-
skih gledaliških diletantov v Celju.
Kakor slišimo, mislijo slovenski gle-
dališki diletanti iz Maribora po Ve-
liki noči v Celju gostovati. Priredili
bodo znan igrokaz: »V znamenju
križa«.

Na naslov štajerskega deželnega
odborna. Iz Ormoža nam pišejo: Naš
okraj je tako srečen, da ima v svojem
središču predsednika spodnještajer-
skega nemškega narodnega sveta,
dr. Delpina. Uradniki, kateri so
mu prisegli za to, da jih je nastavil,
slepo pokorščino, gulijo in žulijo na-
še ljudstvo, vedoč, da jih ščiti nem-
škutarski narodni svet napram viš-
jim oblastem. O tem bi se dalo iz raz-
ličnih krajev na Spod. Štajerskem
napisati cele knjige. Pa tudi vse dru-
go nemško uradništvo si na račun
Delpinovega varstva dovoljuje na-
pram Slovincem predrznosti, ki bi ne
bile v nobeni drugi, pravilno upra-
vljani državi, mogoče. Med te spada
od dežele nastavljeni živinozdravnik
Strasser v Ormožu. Ta možak
preseda zaradi svoje brezobzirnosti
že celemu okraju. Ko se je uvelo
pregledovanje živine iz Ogrske in
Hrvaške, katera gre v naš okraj, mu
je začela cveteti pšenica; vsak ogled
se mora namreč namno plačati. Ako
pa se naznani iz kake občine več ži-
vine za ogled, pa preteče večasi več
denov, predno se Strasser k temu
delu potrudil. V tem času bi se lahko
še okužila vsa živina cele občine. Pa
saj se take gospode ne kontrolira!
Vse pritožbe, da so ogledi predragi,
so bob v steno! Ako pa posestniki pri-
javi zamudo, ima sitnosti in neredko
se mu živina kontamirira in prodaja.
Posebno piko ima Strasser na Sredi-
šče. (Sveda, saj je zavedno narodni

trg!) Tam in v okolici je svinjereja
zelo razvita. Kupei radi kupujejo le-
po blago in ga tudi v Središču nakla-
dajo, kar Strasserja silno ježi. Re-
zenci se nad kupei, zakaj ne nakla-
dajo v Ormožu itd. Pred nekaj leti je
bila v Ormožu svinjska kuga; kljub
temu so se svinjski sejmi vršili, ob-
lasti ni posegla vmes. Ormož je
nemško mesto — in za Nemce velja
pri nas čisto druga mera ko za Slo-
vence. Strasser, zvita buča, je hotel
takrat svinjsko kugo vrniti v Sredi-
šče; ko se mu je zlobnost dokazala,
mu pristojna oblast ni skrivila lasu.
Ob času svinjske kuge je bilo v Sre-
dišču kaznovanih več posestnikov,
ker je niso prijavili; kako pa je bilo
v Ormožu? Vprašamo štajerski de-
želni odbor, ali misli dati počenjanje
živinozdravniku Strasserja v Ormo-
žu preiskati? Ali misli določiti
plačilo za živinozdravniške ogled v
okraju? Odgovor bi radi imeli v naj-
krajšem času.

Iz Celja. Poročilo o sorodstvu
med štajerskim namestnikom Clary-
jem in celjsko klerikalno posojilnico
je vzbudilo tu in po celnem Spod. Sta-
jerju silno senzacijo ne zaradi stvari
same — temveč zaradi političnega
priokusa. Celjska »Vahtarica« ga je
ponatisnila po »Slovenskem Narodu«
in je bila celo — konfiscirana. Po-
natisnila ga je tudi »Marburger
Zeitung« — a z nekoliko večjo srečo
ko »Vahtarica«. Slovenski klerikalci
stvar tajijo, kar je zelo umevno. Kaj-
ti utegnili bi se celo prav zabiti nji-
hovi pristaši čuditi prijateljstvu vo-
dilnih klerikalnih krogov do — na-
mesnjice, katera nam dela toliko kri-
ve — kakor pišejo tu in tam celo
klerikalni listi. Res je, da nas zaseb-
ne razmere grofa Claryja malo br-
zajo, če ne, bi lahko priobčili še mar-
sikaj več, tako, da bi se svet čudil,
kdo je dandanes v Avstriji še zmo-
žen igrati vloge cesarskega namest-
nika. Ali to sorodstvo s celjskimi
klerikalci je zelo malo trgovskega
— saj to dr. Benkovič ravnotako do-
bro ve, kakor mi — temveč politič-
nega značaja in klerikalci računajo
zanj gotovo v prvi vrsti politične
obresti. To smo hoteli pribiti. Ako
pa je grof Claryju in celjskim kle-
rikalcem ljubo, po smo še nadalje na
razpolago. Taki dementi, kakor jih
je priobčila »Straža«, pa ne služijo
dr. Benkoviču v čast niti kot odvet-
niku, niti kot prvemu — obstrukci-
jonistu v Gradcu. Tudi za politične
mešetarije je treba imeti nekoliko
rutine in spretnosti, gosp. dr. Benko-
vič!

Volitve v vzajemno zavarovalni-
co v Gradcu so se izvršile po predlo-
go doseganega ultranemškega od-
bora: na Spod. Štajerskem so izvolje-
ni sami Nemci in renegati, na Kranj-
skem pa nemški veleposestniki in —
klerikalci. Ti klerikalni člani glav-
nega odbora vzajemne zavarovalnice
v Gradcu storijo najlepše, ako daru-
jejo svoje dijete — skladu za obmej-
ne Slovence.

Iz Središča. Pevski in gledališki
večer priredi središča šestrazrednica
na velikonočni ponedeljek v šolskih
prostorih v Središču. Čisti dobiček
se uporabi za šolske namene. — Šol-
ske prireditve v Središču ponujajo
udeležencem vsakikrat lep užitek, za-
to se je nadejati tudi tokrat obilne
udeležbe.

Za spomenik bratov skladate-
ljev in velikih slovenskih rodoljubov
dr. Gustava in dr. Benjamina Ipavi-
ca so nadalje darovali sledeči gg. III.
izkaz: dr. Josip Starč, Ljubljana, 25
kron; dr. Fran Žižek, Gradec, 20 K;
Fr. Šegula, župnik, Sv. Rok, 2 K;
slavne pevsko društvo, Ljutomer, 15
K; Edmund Kavčič, Ljubljani, 20 K;
dr. Josip Gorički, Gornja Radgona,
3 K; Makso Asič, kaplan na Ponik-
vi, daroval dvakrat po 5 K, 10 K;
H. Musschitz, Braslovce, 2 K; dr.
Pavel Turner, Maribor, 10 K; dr. Jo-
sip Kolšek, Laški trg, 10 K; Josip
Dekort, župnik, Ljubno, 3 K; Josip
Tombah, župnik, Sv. Peter, 10 K;
Josip Rotner, c. kr. sod. svetnik,
Vransko, 5 K; Andrej Podhostnik,
župnik, Rečica, 20 K; dr. Urban Le-
meš, Slov. Bistrica, 3 K; Lovro Sah,
nadučitelj, Teharje, 2 K; Fran Rob-
lek, Zalec, 10 K; dr. Karel Gross-
man, Ljutomer, 1 K; Mihael Jezov-
šek, c. kr. notar, Vransko, 4 K; Ra-
doslav Knaflič, nadučitelj, Gorica,
2 K; J. Šelhi, župnik, Sv. Kunigun-
da, 2 K; dr. Ivan Rudolf, Konjice,
10 K; Pavel Wundler, nadučitelj,
Ljubno, 1 K; dr. Janko Sernek,
zdravnik, Celje, 50 K; — skupaj III.
izkaz 240 K; — skupaj II. in III. iz-
kaz 1077 K 50 vin. — Malo pred le-
tom dni je stopil pripravljalni odbor
za spomenik velikima slovenskima
skladateljema bratoma dr. Gustavu
in dr. Benjaminu Ipavcu pred slo-
vensko javnost, s prošnjo, za prispev-
ke. Na ta vabilni klic se je odzvalo
mnogo »čebelic« od Trsta gor do
Gradca in od sreča tujnega Korotana.
To je znak, kako priljubljena sta bi-
la, katerima hočemo postaviti dostoj-
en spomenik, celemu slovensko-
mu narodu. A zakaj bi tudi
ne bila; najlepši spomenik sta si po-
stavila ta naša velika moza sama.

Spletla sta nam prekrasni venec mi-
lo donečih pesmic, koje prepevajo ši-
roke mase milega naroda slovenske-
ga, kakor tudi ni slovenskega kon-
certa in vesele družbe sploh, da bi se
ne prepevale pesmi naših slavčkov
in ne samo Slovenci, tudi vsi drugi
slovenski narodi, osobito Hrvatje,
kaj radi primejo za Ipavčeve glasbe.
Zrno do zrna pogača, kamen do ka-
mena palača! tako so tudi naše na-
rodne čebelice nanosile že lep temelj
spomeniku: prvi tisoč kron je preko-
račen. — Vsem častitim gg. daroval-
cem in slavnim društvom presrečna
hvala. Prosiyo se še enkrat vsa pev-
ska in druga narodna društva, da
priredijo veselice in koncerte v ta na-
men. Manjka pa še tudi v imeniku
darovalcev marsikateri rodoljub.
Vsak prijatelj krasne slovenske pe-
smi naj si šteje v častno dolžnost, biti
uvrščen v imeniku prispevalcev, da
se čim prej posreči izvesti to veliko
idejo, da pokaže narod slovenski, ka-
ko slavi svoje velike moze. Vsak pri-
spevek dobro došel, vse se bode v na-
prej redno izkazovalo v slovenskih
časnikih. Kdor hitro da, da dvakrat,
to geslo velja tudi za to delo. Pri-
pravljalni odbor je založil tudi kras-
ne razglednice, ki se prodajajo v ko-
rist spomeniku. Razglednice so z ja-
ko natančnimi slikami dr. Gustava
in dr. Benjamina Ipavica. Naro-
čajo se pri blagajniku pripravljalne-
ga odbora gosp. Janku Artmanu v
St. Jurju ob jež. želez. Vsem p. n. gg.
darovalcem izreka podpisani pri-
pravljalni odbor v očiščel velikemu
namenu nasršenejšo zahvalo in prosi
za posnemalce. — Pripravljalni od-
bor za spomenik slovenskima skla-
dateljema bratoma dr. Gustavu in
Benjaminu Ipavcu. St. Jur ob juž.
želez. meseca aprila 1911. — Franjo
Kartin, t. č. predsednik l. r.; Josip
Drofenig, t. č. tajnik l. r.; Janko
Artman, t. č. blagajnik l. r.

Koroško.

Argentinsko meso. V Celovcu
prodajajo argentinsko meso vsak dan
od 6. jutraj do 11. dopoldne in od 5.
do 7. popoldne v mestni mesnici. E-
ba je na to opozoriti, ker mislijo ljud-
je, da mesto sploh nima nobenega ar-
gentinskega mesa več. Mesarji namu-
reč pravijo, da že zdavnaj ni nobene-
ga argentinskega mesa več. V na-
sprotju s to trditvijo pa pravi župan-
stvo, da ga je še dosti, samo, da se
branijo mesarji ga prodajati. Treba
bi bilo, da županstvo ukrene vse po-
trebno, da mesarji prevzemo prodajo
mesa ali pa, da se argentinsko meso
prodaja v obeh mestnih mesnicah, da
kupcem ne bo treba čakati večasih po
več ur, predno pridejo na vrsto.

V poletna bivališča. 21. t. m. se
poda drugi bataljon domobranskega
pešpolka št. 4 iz Celovca v svoja po-
letna bivališča v Kanalsko dolino.

Primorsko.

Goriški mestni svet. Med drugi-
mi točkami je odobril goriški mest-
ni občinski svet v svoji četrtkovi seji
nakup Velodroma za zgradbo nove
vojašnice, odobrila se je končna li-
kvidacija računov konjeniške vojaš-
nice. Nadalje vzame mestna občina v
oskrbo regulacijo Vrtojbe, v koli-
kor spada pod mestni teritorij. Skle-
nila se je ureditev in razširjenje ulic
Cipriani in Adelaide Ristori. Nabavi
se aparat za spuščanje mrtvaških
krst v jame ter se je določila za to
vsakemu pogrebu pristojbina 2 K.
Zenska bolnišnica se izpopolni s 6
novimi ležišči, kar zahteva 600 K
stroškov.

Zamaknen. Neki Ignacij Pupit
je bil v nedeljo popoldne tako zamak-
njen v gledanje raznih »ljudskih za-
bav«, da niti opazil ni, kako mu je
tat odnesel uro in veržico. Videli pa
so to drugi ljudje in so tatu zasledo-
vali ter ga oddali redarju. Dasiravno
je imel tat ukradene stvari pri sebi,
je, tajil z drznim čelom tatvino.

Nezadovoljen tat. Na trgu Gol-
doni v Trstu je ukradel tat Blažu
Godinu denarnico. Odprl jo je in na-
šel v njej eno samo kronico. Namesto
pa, da bi se bil usmili ter pridedal
iz »svojega« še eno kronico, se je tat
strašno razburil in brenil Godina
s tako silo, da se je ta zvrnil na tla.
Redar, ki ima seveda povsod svoje
oči, pa je videl tudi to, tekel za ta-
tom in ga vjel. Dognali so potem, da
je bil tat 35letni težak Karel Mihelič
iz Zagreba.

Kmetijska družba za Trst in
okolice. Kmetijska družba za Trst in
okolice ima 500 korenov krmnega
gabeža (symphytum superinenum).
Gabež daje zeleno krmno za prašiče.
Družba ga odda brezplačno za poskus
onemu svojemu članu, ki jamči, da
ga bo sadil pravilno in z njim pital
prašiče ter svoječasno izkazal vred-
nost gabeža družbi.

Nasilen Turk. V nedeljo ponoči
je privabil glasno vpitje na pomoč,
ki je prihajalo iz okna neke toleran-
ne hiše v Trstu v ulici St. Filippo.
Privabilo redarja na lice mesta Ta-

Hila je neka Pierina Albo, ker ji je 22letni kurjač Juri Diamandi in Carigrada grozil, do ja fenta. Seveda tega tudi redar ni dopustil, zato ga je pa Turčin zgrabil za vrat in ga pošteno obrcal. Mimo pa je prišel v tem hipu neki podčastnik bosanskega polka, s pomočjo katerega je redar Turka užugal.

Lokalna železnica Savudrije. Umag. Železniško ministrstvo je oddrilo komisionalni ogled glede načrta za gradnjo lokalne železnice spotališča Savudrije, ozkotirne železnice Trst-Poreč v Umag. Ogled se bo vršil dne 25. t. m.

Gibanje med pekovski pomočniki. Kakor smo že poročali, so grozili pekovski pomočniki v Pulju stavkati, ker se pekovski mojstri niso hoteli udati njihovim zahtevam. Sedaj je konflikt s posredovanjem političnih oblastev končan in so se zavezali mojstri pomočnikom zvišati plače, nasprotno pa so odstopili pomočniki od zahtev, da bi se znižal delavni čas. Sporazum se je dosegel in velja za dve leti.

Poskušeni samomor. 28letni Alojzij Meršola, zaposlen v premogovnem skladišču v ulici Gatterer v Trstu, stanujoč v ulici Farnetto št. 24, se je včeraj opoldne v skladišču zastripil. O vzroku samomora se ne ve nič gotovega. Prepeljali so ga v bolnišnico v Trst.

Fon kandidira. V nedeljo je izrekel sodni svetnik Fon v odborovi seji kmečke zveze v Gorici, da je pripravljen sprejeti zopet kandidaturu, če se izreče za njo tudi izvrševalni odbor S. L. S. Fonu tedaj res ne diši več, da bi kot sodni svetnik zopet vstopil v svojo službo. Pa bo morda Fonu treba premišljevanja tudi o tem!

Dr. Mecchia je šel. Se spominjamo velikanskih škandalov zaradi dr. Mecchia, Naglovega zlega duha. Sedaj je šel monsignor dr. Mecchia in na njegovo mesto kot prokancelar je prišel dosedanj tajnik škofijske pisarne don Ivan Mandić.

Nesreča. V papirnici v Podgori je delal neki Anton Mavri iz Medvoda na Kranjskem. Postal mu je slabo, zato je hotel iz prvega nadstropja dol, se onesvestil in padel po stopnicah ter si pretresel možgane. Prenešli so ga v goriško bolnišnico, kjer pa se ni več zavedel in je ponoči umrl.

Odvetnik obsojen. Sodni dvor na Reki je obsodil včeraj vodjo avtonomne stranke, odvetnika Ferdinanda Kuscherja, zaradi zasmevanja in žaljenja častnikov, ki so se udeležili pogreba župana Mailänderja, na 800 K glavne kazni in poleg tega še na 300 K ter na sodne stroške.

Rekonstrukcija stare cerkve. Na brionskem otoku stoji cerkev San Germano iz leta 1481., ki je stala že več kakor stoletje neuporabljena in napol razpala. Sedaj so to cerkev rekonstruirali. Položili so nov pod in sicer so porabili za to izredno lepo ohranjeni rimski mozaik iz Avgustove vile na obrežju Valcatanea. Cerkev je dobila tudi novo pročelje z vložnim mozaikom velike ametske vrednosti in tudi sicer so cerkvico popolnoma na novo opremili. Te dni so jo blagoslovili.

Kaj si je treba zapomniti za občinske volitve?

Izvrševanje volilne pravice.

Volilci in volilke izvršujejo svojo volilno pravico osebno, to je, vsak volilec in vsaka volilka mora iti osebno volit.

Vsaka ženska, ki plačuje kakršenkoli davek, ima volilno pravico in voli, kakor smo že naglašali, osebno, a ne, kakor je bilo dosedaj v navadi, potem pooblaščenca.

Društva, družbe, ustanove, zavodi, korporacije, sploh vse juridične osebe izvršujejo svojo volilno pravico po osebah, ki jih na zunan zastopajo, ali pa po svojih pooblaščenecih, ki pa morajo biti moški.

Soposestniki davku podvrženega zemljišča, imajo skupaj en glas.

Ako ta soposestniki živita v zakonski skupnosti, potem voli za oba mož.

Ako pa soposestnika ne živita v zakonski skupnosti, lahko pooblastita enega izmed sebe, da gre za oba volit, ali pa tudi kakega drugega.

Vsak pooblaščenec pa mora biti tudi za se volilec, in mora imeti, ko pride volit, v rokah pismeno pooblastilo, ki si so podpisali vsi soposestniki ali vsaj večina njih.

Če so soposestniki samo moški ali pa moški in ženske, smejo dati pooblastilo enemu izmed moških soposestnikov ali pa kakšnemu moškemu volilecu.

Ako pa so soposestnice samo ženske, morajo pooblastiti eno izmed sebe ali pa kako volilko.

Naglašamo vnovič: Pooblaščenec mora biti sam volilec, a ne sme prevzeti več kakor enega pooblastila.

Kakor smo že gori omenili, volijo društva, družbe, sploh razne kor-

poracije po zastopnikih, to je po tistih osebah, ki jih na zunan zastopajo.

Takšen zastopnik je tudi varuh mladoletnih.

Vsak zastopnik mora biti avstrijski državljani in vsaj 24 let star.

Zastopnik ne sme biti pod skrbstvom, ne sme biti aktiven vojak, ne sme uživati ubožnih podpor iz občinskih ali drugih javnih sredstev, in ne sme biti obsojen radi raznih nečestnih dejanj, kakor tatvine, sleparstva, goljufije itd.

V čemer pa se zastopnik razločuje od pooblaščenca je to, da zastopnik ni treba, da bi bil za-se volilec in da lahko zastopa več volilnih upravičencev, ki ne morejo osebno voliti.

Vsak zastopnik se mora z dokumenti kot tak izkazati pred volilno komisijo.

Volilna dolžnost.

Opozarjamo volilce in volilke, da je pri teh občinskih volitvah uveljavljena dolžnost, to se pravi — vsakdo, ki je v volilnih imenikih vpisan kot volilec ali volilka, mora voliti, to je, priti na belo nedeljo dne 23. t. m. med 10. dopoldne in 4. popoldne na volišče in tam oddati volilni kuvert z glasovnico.

Volilni dolžnosti niso podvrženi samo tisti, ki ne prebivajo stalno v Ljubljani.

Kdor izmed volilcev ali volilk ne pride k volitvi, bo po končanih volitvah pozvan na odgovor in kaznovan.

Naprednjaki, volilci in volilk! Narodno-napredna stranka

vas pozva na

velik manifestacijski shod

ki bo

na velikonočni ponedeljek, dne 17. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Ta shod mora biti velika manifestacija napredne misli v Ljubljani, glasen protest proti klerikalnim nakanam na ljubljansko mesto in njega prebivalstvo, zato naj smatra vsak pošten Slovenec in vsaka zavedna Slovenka za svojo častno, narodno in strankarsko dolžnost, da se udeleži tega shoda.

Somišljeniki in somišljenice, agit rajte neumorno med svojci, znanci in prijatelji, da pridejo vsi, prav vsi na ta važni shod!

Dnevne vesti.

+ **Luschan — imenovan.** Sodni svetnik Luschan je imenovan za I. državnega pravdnika v Ljubljani. Luschan ni bil imenovan zaradi svojih zmožnosti, katerih mu ni še nihče očitil, marveč zaradi svoje nemške zagrizenosti in zaradi svojega temperamenta. Rekli smo že včeraj, da je znan kot največji »scharfmacher« in »draufgänger« in kot takemu so mu dali prednost pred dolgo vrsto drugih sodnikov, ki jih je vse preskočil. Značilno je, da mesto I. drž. pravdnika sploh ni bilo razpisano, marveč se je oddalo kar pod roko. S tem je justična uprava prelomila postavo, čemur se pa ni čuditi, saj sliči minister justice na ime Hohenburger in je identičen s tistim Hohenburgerjem, ki je svoj čas v drž. zboru oznanjal, da § 14. v uporabi lajoči ministri zaslužijo, da se jih obesi na prve svetilke, zdaj pa sam podpisuje naredbe po § 14.

+ **Imeniki volilcev za državno-zborske volitve.** Po veljavnem volilnem redu za državni zbor mora vsakdor, kdor želi, da se mu izroči izvod razmnoženega imenika volilcev za državni zbor to naznaniti mestnemu magistratu v osmih dneh po razpisu volitev. Ker je bila sedanja volitev razpisana 7. t. m. poteče rok za prijavitev za volilne imenike v soboto, dne 15. t. m. Prijavitelj nalaga prijavilec dolžnost, da naročni imenik prevzame ter da plača troške, ki odpadejo na napravu vsakega posameznega izvoda. Osem dni po prijavitvi vplačati je pri mestni blagajni polovico napravilnih stroškov, ki utegnejo znašati približno 40 K za vsak imenik vseh volilcev mesta Ljubljane za državni zbor. Tiskani imeniki morajo biti na razpolago od začetka reklamnega postopanja. Na te določbe opozarjamo zainteresovano občinstvo.

+ **Političko nadzorstvo župnikov in kaplanov nad rodbinskimi življenji.** Z zadnjim »Škofijskim Listom« je škof Anton Bonaventura uveljavil političko nadzorstvo du-

hovštine ne samo nad javnim, marveč tudi nad rodbinskimi življenji vsakega posumnika. Ukazal je duhovnikom, naj nasledujejo vablogar na slehernem koraku, naj mu bodo dan in noč za petami in naj vtikajo svoj nos v najskrivnejše kote rodbinskega življenja. In kaj se to pravi, nam bo jasno, ako uvažujemo, da škof ob koncu svoje zapovedi zapoveduje svojim duhovnikom, naj »zakonec in zarotence poučujejo osobito o dolžnostih in raznih okolnostih zakonskega življenja in naj pridno razpečavajo med njimi znane škofove rdeče brošure.« Torej v bodoče ne bo fajmošter ali kaplan nadzoroval samo gostilnic in javnih prireditvev, ne bo samo spletkaril proti podelitvi raznih obrtniških koncesij, marveč vdrl bo celo v tvojo hišo ter tu stikal po najintimnejših intimnostih privatnega tvojega življenja. V bodoče torej niti v svoji spalni sobi ne bo nihče več varen pred farširskimi vohuni in celo zakonske postelje bodo odslej torišče izvedavosti faroških špičljcev. Res »zlati vek« se obeta nam Kranjcem, ako se ne bomo začasa iztresnili ter pokazali pošteno zobe farški svojati!

+ **Resnično b sedo** je izpregovoril poglavar klerikalne stranke. Ko so namreč klerikalni koritarji prišli k njemu, naj da vodstvo klerikalne stranke kaj denarja za ljubljanske občinske volitve, je rekel: »Ne damo nič; za to, da nas bodo naprednjaki pri volitvah nabili, ni treba nič denarja.« Resnična beseda! Prošnjikom so se sicer nosovi obesili, ali ko jim je poglavar razložil, da bodo klerikalci potrebovali mnogo denarja za državnozborske volitve, ker se na kmetih že vse punta proti klerikalcem, so se seveda udali. Zdej so se obrnili na svoje somišljenike in jih pozivljajo, naj pošljejo kaj denarja. Kaj so klerikalci že zapravili vseh tistih 750.000 kron, ki so jih ukradli iz deželne blagajne?

+ **Uboge reve.** »Slovenec« dela na vse mogoče načine korajžo svojim pristašem. Pravi celo, da se naprednjaki boje volilnega boja. Vse seveda, da bi malo poguma vtil v srca klerikalcev, ki so tako strašno potrti in se drže kakor tisti soldatje, ki božji grob vahtajo. Sicer je naravno, da so klerikalci potrti in obupani. Na zmago sploh niso nikoli upali, a mislili so, da bodo vsaj častno premagani. Zdej pa se jim je začelo sanjati, da še častno ne bodo tepeni, ampak sramotno. Klerikalci govorijo sami: »Oh, kaj bi se pahal — naših kandidatov tako ne bo nihče volil.« Da, ti klerikalni kandidati! Vsa Ljubljana se jim smeje in najbolj se jim smejejo klerikalci sami. Celo klerikalni kandidati se sami iz sebe noreca delajo. Tako sta se menila dva klerikalna kandidata, kako bode z volitvami, pa je rekel eden: »Ljuba duša, midva bova takrat prišla na roto, kadar naju bodo policaji gornali, drugače pa nikoli!« Tako se še klerikalni kandidati sami iz sebe in iz svoje stranke noreca delajo, ker so dovolj pametni, da vidijo, kako pojdejo klerikalci dne 23. t. m. po ... k maši! Noben pameten človek ne bo volil brezvestnih škodljivcev ljubljanskega mesta, kot uboge reve naj pa si le delajo klerikalci korajžo kakor vedo in znajo.

+ **Oče Povše,** sicer vse časti vreden gospod, se je tudi spasil in je posegel v volilni boj. V Štepanji vasi je imel shod, na katerem je branil klerikalno stranko. Govoril je mnogo o kmetijstvu sploh in zlasti o živinoreji. Škoda, da ni povedal, kako so klerikalci na furlanskem morostu kupovali krmo in jo za drag denar prodajali slovenskim kmetom. Ta ničvredna krma, pri kateri pa so različni klerikalci — Povše ni bil med njimi — lepe profite napravili, je mnogo kriva, da je nastalo na Kranjskem pomanjkanje živine.

+ **Prijatelji delavcev — zasmehujejo delavce.** Klerikalci imajo za delavce vedno mnogo lepih besed. Vedno hvalijo delavce, to pa zaradi tega — ker nič ne košta, kakor se je nekoč izrazil dr. Krek. Kar nič ne košta — tega imajo klerikalci vedno dovolj za delavce, drugega pa nič. V svojem srcu zaničujejo in sovražijo klerikalci delavce in obrtnika in mu škodujejo, kjer le morejo. Treba je le pogledati, kako »Slovenec« zasmehuje poštene delavce, ki si s težavo kruh služijo. Tako na prim. napada gospoda Koreneta, ki ga je napredna stranka postavila za kandidata, dasi ima g. Korene v peti več pameti, kakor cel tucat klerikalnih kandidatov v glavi. Tako pljujejo sili duhovniki na moze iz tistega ljudstva, ki ga vsak dan farbajo, da ga ljubijo. Da, klerikalce ljubi ljudstvo, pa le tako, kakor už kozuh.

+ **»Slovenec« naj jih reši.** Slaba prede klerikalcem. Še javnega shoda se ne upajo prirediti in v celem mestu ne dobe lokala za kako zborovanje. Noben človek jih ne pusti pod streho, samo neplačani »Ljudski dom« imajo na razpolago. Ker torej ne morejo do ljudi, so jim začeli uveljavljati »Slovenca«. Zastonj ga razde-

lujejo, zakaj ne kupi ga tako nihče. Celo Ljubljano so preplavili z njim. Od hiše do hiše ga nosijo, od vrat do vrat. »Le vzemite, le vzemite, saj je zastonj!« Kjer je kako okno odprto, vržejo »Slovenca« notri. Ljudje se tega umazanega lista branijo, ga pošiljajo nazaj in ga mečejo za raznašalkami, a vse nič ne pomaga. Edino upanje klerikalcev je še »Slovenec«, pa tudi to upanje bo splavalo po vodi.

+ **Občinska kriza v Spodnji Šiški.** Gospodarski konflikt zaradi vodovoda je provzročil v Sp. Šiški občinsko krizo. Zadnjič sta že odstopila župan, g. Pogačnik, in podžupan g. Zelenka. Včeraj pa je odstopilo še osemnajst članov občinskega odbora, ki so s tem korakom izrekli g. Pogačniku zaupnico. Med temi občinskimi odborniki je tudi g. Alojzij Zajec in je sedaj po odstopu g. Pogačnika vodil občinske posle.

+ **Nove občinske volitve v Idriji.** Dasi poteče po noveliranem občinskem volilnem redu poslovna doba sedanjega idrijskega občinskega odbora šele 20. oktobra, je vendar idrijsko županstvo že sestavilo imenike volilcev in so od 11. t. m. vsakemu javno na vpogled razpoloženi. Prvi razred ima 161 volilcev, drugi 378 in tretji 1485, skupaj je torej 2024 volilcev. Če pa odračunamo tretjemu razredu volilce I. in II. razreda, ki dvakrat volijo, šteje tretji razred 946 volilcev in faktično skupno število volilcev znaša 1485. Po starem volilnem redu je leta 1909 štel prvi razred 76, drugi 29 in tretji 514 volilcev, skupaj 619 volilcev. Po novem volilnem redu je torej 866 volilcev več za volitev občinskega odbora. Po številu volilcev bo štel novi občinski odbor mesta Idrije v vsakem razredu po 10 odbornikov in 5 namestnikov, skupaj torej 30 odbornikov in 15 namestnikov, enega odbornika manj, kakor jih je štel doslej z virilisti vred, katerih novi volilni red več ne pozna. Napredna zmaga je v vseh treh razredih zagotovljena in ne bo novi obč. svet idrijski imel v svoji rdi ni enega klerikalca. Od naprednih volilcev pa je, da bo poraz škodljivcev idrijskega mesta — Oswaldove klike popoln. Naprednjaki torej z vsem navdušenjem v volilno borbo za korist in napredek idrijskega mesta!

+ **Ponesrečeni shod.** Socijalni demokrati so za snoči sklicali v gostilno pri »Krconu« na Tržaški cesti shod, a ni prišlo nič ljudi.

+ **Politično in gospodarsko društvo za poljan»** kraj ima zaupni sestanek danes zvečer ob 8. v gostilni pri »Sokolu«. Pred škofijo. Ker je na dnevnem redu nekaj zelo važnih točk, se prosi zanesljivo udeležbe.

+ **Kot pravniška praktikanta** sta vstopila pri okrožni sodnji v Novem mestu gg. absolvirana jurista Ernst Kobe in Jakob Jerman. Čudno, da v Ljubljani ni prostora za slovenske praktikante.

+ **Iz veterinarske sužbe.** Povodom vpokojitve je dobil okrajni višji živinozdravnik v Postojni Ferdinand Gasnari naslov veterinarskega nadzornika.

Letošnji nabori bodo: V Velikih Laščah 20. aprila; v Ribnici 21., 22. aprila; v Kočevju 24., 25. aprila; v Črnomlju 27. aprila; v Metliki 29. aprila; v Rudolfovem 1., 2., 3. maja; v Žužemperku 4. maja; v Trebnjem 6. maja; v Mokronogu 8. maja; v Kostanjevici 10., 11. maja; v Krškem 13., 15. maja; v Radečah 16. maja; v Litiji 18., 19., 20. maja; v Višnji gori 22., 23. maja; v Prevojah 26., 27. maja; v Kamniku 29., 30. maja; v Škofji Loki 1., 2., 3. junija; v Kranju 6., 7., 8. junija; v Trzinu 10. junija; v Radovljici 12., 13., 14. junija; v Ljubljani za okolico 4., 5., 6., 8. maja; na Vrhniki 10., 11. maja; v Postojni 2., 3., 4. maja; v Vipavi 5., 6. maja; v Ilirski Bistrici 8., 9. maja; v Logatcu 10. maja; v Ložu 12. maja; v Cirknici 13. maja; v Idriji 15., 16. maja. Za mesto Ljubljano bodo torej nabori 1., 2. in 3. maja. Dne 1. maja prideta k naboru I. in II. razred domačih, dne 2. maja III. razred domačih in I. razred tujih, dne 3. maja pa II. in III. razred tujih nabornikov.

Umrl je danes na Viču posestnik g. Lovro Oblak. N. v. m. p.!

Najedli so se. Pred par dnevi so ukradli nekateri fantje iz Zgornjega Kašija gostilničarki Heleni Klešnik iz nezaklenjenih shrambe prekaljenega mesa in slanine v vrednosti 14 K ter vse skrili v neki šupi. Drugi dan so ukradli železniškemu čuvaju Ivanu Končinu nedaleč od D. M. v Polju velik železen lonec in za 60 v kruha. Nato so šli fantje v gozd, si skuhalili meso in je pojedli. Ko so bili siti, so se spravili nad šupo nekoga posestnika in na njej razbili več opek.

Vtibočapl se je. 2. t. m. dopoldne, ko ni bilo pri posestniku Josipu Čoču v Kremenjaku pri Litiji nikogar doma, se je spazal »skoz okno brezposelni Ivan Štupica« v zaprto hišo, seveda z najboljšim namenom. Posestnico Čoč, ki je bila ravno v

blizini, so poklicali sosedi in ji povedali kaj se godi v njeni hiši. Ona se je vrnila in dobila možakarja ravno v sobi, ko je že bil preiskal vse postelje, omare in skrinje. Začela sta se ruvati. Čoč se je oborožila z nekim železom in se tako dolgo branila, da so ji prihiteli na pomoč sosede. Končno se je posrečilo Stupici vendar uiti, moške pa so jo vdrli za njim, ga dohiteli, prijeli in oddali orožnikom.

Bratsko je razdelil. Koncem m. m. se je splazil že mnogokrat predkaznovani dninar Peter Klemen iz Predjame pri Postojni v podstrežje posestnika Frana Zwölfa v Predjami in mu ukradel pol vreče fižola. Drugo polovico je pustil posestniku. Ukradeni fižol je potem prodal za 60 vinarjev.

Umrl je na Bledu po dolgem mučnem trpljenju odnotni zastopnik pivovarne Göss gospod Rudolf Štrekelj v starosti 33 let. Pogreb se vrši v četrtek ob polu 5. uri. Velečlenjeni rodbini naše iskreno sožalje.

Porecija pravice. (Iz Novega mesta.) Napake in čednosti učitelja gotovo vplivajo na učenca. Ali čednosti so redke cvetke, zlasti odkar je klerikalna atmosfera zanesla v deželo nalezljivo bolezen spreminjanja v prepričanju. Recimo, da ima učenec takega učitelja, ki je bil včeraj še sol, a je danes že poper in bo juri bogvekaj. V takem slučaju ni čudež, če se vzbudi v učenecu satirična žilica, dasi šolsko nedolžna in neobgledna. Tako je neki učenec na tukajšnji gimnaziji zaokrožil po narodnem motivu pesem o nekem, ta čas klerikalnem profesorju.

Sklicana je bila konferenca in učenec je bil kratkoma izključen iz gimnazije. Nevedni poet seveda ni pričakoval tako hude kazni, ki je osupnila tudi vse ostale učence. Ali, ne smemo pozabiti, da je učenec oče samo sodnijski sluga. Spomnim se pa tu na nek slučaj, ki ni temu podoben, ampak mnogo hušji in po svoji naruri kaznivejši kakor ta. Pred leti so imeli nekateri dijaki na posestvu sedanjega deželnega glavarja Šukljeja cel brlog, urejen po Karel Majevi fantaziji. Tu so kartali, kadili, pili in pijančevali, kurili in pekli, izdajali časopise in ilustrirane šaljive liste o profesorjih in čez nje. Za vse to je zvedel tedanji katehet Jože Marinko in ravnatelj France Detela. Sklicana je bila konferenca in par dijakov je dobilo par uric. Ali ne smemo pozabiti, da sta bila glavna krivca pri tej »Karel Majadi« dvornega svetnika Šukljeja sin in njegov bližnji sorodnik. Tako se deli pravica revnim v večjih porcijah kakor bogatim. O blažena enakost pred zakoni!

Afera kaplana Fröhlicha. Ni naša navada, pogrevati se prestane stvari. Toda v očigled toliki impertinenci, da so nam poslali sklicevaje se na veleprožni § 19. tisk. zak. popravek, ki je bil resnični, notorični resnici v obraz in kateremu se je smejala vsa Novomeška okolica, ker je vedela, da je dal kaplan Fröhlich s pomočjo Hrastarja in drugih preklicati golo resnico, prinašamo danes en odlomek čiste, krvave resnice. Ne prinašamo vsega, marveč imamo snovi še za več člankov, ki jih bomo priobčili brezozirno, če dobimo le najmanjši popravek. Naš poročevalec je izvedel namreč, da res nista bila Fröhlich in Hrastarica v spalnici, marveč v pivnici, toga sama. Sedela sta vsak na enem stolu, pa prav tesno skupaj. Kaplan je držal z eno roko — najbrže levico, vendar je bila mogoče tudi desnica, kar sami radi priznavamo, da ne bosta Fröhlich, Hrastar in Hrastarica popravljali — Hrastarico okoli vratu objeto. Radi popravka priznamo, da je držal objeto morda čez pas, oziroma da se je morda po naključju dotikalo oplečje ali vrat Hrastarice notranje strani ene kaplanove roke. Drugo roko pa je imel kaplan prav nizko. E...? One, še nižje. Morda celo...? Kaj se je potem godilo, tega moje pero ne bo opevalo, ker ni poetično. Bila je to visoka pesem ljubezni. Bili so akordi, pa tudi disakordi, taktiral pa je Hrastar, ki je potem takoj drugi dan natančno pripovedoval ves dogodek nekim novomeškim gospodom, ki so prišli v njegovo gostilno morda ravno iz radovednosti. Pripovedoval je pa tudi v Rogmanovi gostilni na dolgo in široko, kako da se je vršil slavn koncert v njegovi gostilni. Če je kaplan imel drugi dan mašo ali ne, to ve tako vsa fara. Kmalu pa je dobil kaplan brzojavko od presvitlega škofa, da naj pride takoj v Ljubljano. Napisano je bilo namreč na brzojavki: »Ad me statim venias!« (Pridi takoj pred mene!). Da ne bo nepotrebnih popravkov izjavljamo že danes, da je bil besedni red morda drugačen. Čisto lahko se je glasila brzojavka takole: »Statim ad me venias, — ali pa: venias statim ad me, — ali pa: venias ad me statim itd. In Fröhlich je takoj odšel. Pravijo, da ga je škof okregal, ker da ni dobro razumel njegove rdeče brošure, pa tudi ne lemenatarskega nauka: non unam, sed multas habebis (ne eno, ampak več žen boš imel.). Ko mu je škof natančno razlo-

— menda ob roki skioptika — svojo rdečo brošuro, mu je obljubil kapitanjo na Črni vrhu, kamor je kaplan odšel kaplan Fröhlich zato. Zda prikažemo le še popravo, da Fröhlich ni odšel na Črni vrh, marveč se je odpeljal. Toliko za danes. Prihodnje pa o tem, koliko je kaplan Fröhlich pil navadno in koliko, če je imel obiske; kaj je Hrastarica pripovedovala okrog in kaj se je vse insceniralo potem, da je Hrastar na svoje osmešenje še svojo možatost debelo izpljunil.

V morski hospici v Gradežu namerava »Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih« tudi letos poslati 6 do 10 skofuloznih, slabokrvnih ali na jetiko dovzetnih otrok. V poštev pridejo v prvi vrsti otroci z dežele (izven Ljubljane) in sicer v starosti od 6 do 12 let. Z dokazili o uboštvi in z zdravniškim izprijevalom opremljene prošnje vposlali je do dne 10. maja na naslov društva v Ljubljani.

Poneveril denar družbe sv. Cirila in Metoda v Ameriki. Newjorski »Glas Naroda« poroča, da je neki Čok za se obdržal denar, katerega so nabrali Slovenci v Puebru za našo družbo sv. Cirila in Metoda.

Narodna obramba.

Ciril-Metodova podružnica za Štepanjo vas in okolico priredi v nedeljo, 7. maja, na prijaznem vrtu g. Antona Novaka v Štepanji vaši veliko spomladansko veselico. Podružnica prosi sosedna društva, naj ta dan ne prirejajo veselice, kajti za vsestransko zabavo smo dovolj poskrbeli; obiščite nas torej mnogobrojno!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala posojilnica v Črnomlju podporo 30 K. Ob otvoritvi električne razsvetljave v Rušah 8. aprila t. l. nabral je za C. M. družbo g. učitelj Davorin Lesjak 23 K 30 v. Hvala! Iz zapuščine umrlega rodoljuba Fr. Schugmanna in Stanzu prešla je družba sv. Cirila in Metoda 17 K 65 v. Dobremu Slovincu časten spomin!

Društvena naznanila.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Višnja gora ima svoj občni zbor dne 26. aprila ob 8. uri pop. v sobi št. 6 c. kr. okrajne sodnije v Višnji gori.

Razgled po slovanskem svetu.

— Nove srbske postne znamke. Srbija dobi nove postne znamke. V promet pridejo na dan sv. Petra in Pavla, na rojstni dan kralja Petra — torej ob času, ko se bo v Belgradu vršil veselovanski častnikarski kongres. Nove znamke bodo prav tako velike, kakor sedanje in bodo umetniško bolj izvedene. Na znamkah bo kakor sedaj kraljeva slika, toda iz najnovije dobe. Kralj bo imel na glavi generalsko kapo. Dosedaj je bila najnižja znamka po 5 par, sedaj se uvedo še nove znamke po 2 pari.

— Smrt predsednika hrvaškega sabora dr. Neumanna. Včeraj ob 11. dopoldne je v Zagrebu po daljši teži bolezni umrl predsednik hrvaškega sabora dr. Dragotin Neumann. Pokojnik je bil rojen t. 1856. v Valpovu kot sin preproste kovača. Svoje juridične študije je končal na Dunaju. Po dovršeni odvetniški praksi je otvoril v Osijeku svojo odvetniško pisarno. Dr. Neumann je že kot mlad odvetnik stopil v politično življenje in deloval zlasti za slogo Hrvatov in Srbov v Slavoniji. Rajnik je bil ljubljenecek pokojnega Strossmayerja in je imel do njegove smrti velik vpliv nanj. V hrvaški sabor je bil prvič izvoljen t. 1891. Leta 1901. je bil v Našicah kandidat združene hrvaške opozicije proti grofu Pejačeviću. Dr. Herman je bil vodja Hrvatov v Slavoniji, dolgoletni občinski svetnik v Osijeku in do decembra lanskega leta tudi podžupan. Meseca decembra je to čast odložil, ker je bil izvoljen za predsednika hrvaškega sabora. To čast pa je opravljal samo par dni, ker ga je skoro istočasno položila nevarna zahrbtna bolezen na bolniško posteljo. Ta bolezen mu je tudi pretrgala nit življenja. Pokojnik je ustanovil v Osijeku prvi hrvaški dnevnik »Narodno Obratno«, ki izhaja še danes. Velikemu hrvaškemu rodoljubu trajen spomin!

— Veselovanski čebelarški kongres se letos vrši v Belgradu. Te dni so bili v Belgradu člani glavnega odbora Bolgara Georgi Georgov in Sava Dacov ter Rus dr. Bahmetjev, da se s predsednikom veselovanske čebelarke zveze dogovore glede programa letošnjega kongresa. Obenem so izročili srbskemu poljedelskemu ministru resolucije lanskega kongresa, ki je bil v Sofiji.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Železniška nesreča ob prelazu Dunajske ceste. (Konec). Razprava, katere se je udeležilo poleg udeležencev in prič še veliko poslušalcev, je trajala od 3. do pol 7. ure večer. Prvoobtoženi Robert Herrisch, praktikant južne železnice, izpove nemško, da je imel on 22. decembra prometno službo. Vedel je, da ima pri gorenjski vlaki, ker je dal službojčemu uradniku na drž. kolodvoru asistentu Ed. Repovšu poročilo »Bahnierei«. Distančne kroglice na prosto odpreti pa ni mogel, še manj pa uvoz blokirati, ker je ob prelazu premikal nadpremikalec soobtoženi Martin Klančar. Ko je od čuvaja dobil telefonično poročilo o nesreči, je pozval navzoče tovariše, da so se prepričali, da stoji optično kontrolno znamenje na rdeče, kar pomeni, da je vhod v kolodvor zaprt. — Martin Klančar, nadpremikalec juž. železnice potrди, da je peljal 15 minut pred prihodom gorenjskega vlaka čez prelaz. Prepričan je bil, da se vrne v 5 minutah in bo torej po predpisih uvoznik tiri 10 minut pred prihodom vlaka prost. Dokazalo pa se je, da ga je zadržalo to, ker sta mu nagajala 2 voza in radi goste megle ni mogel pravočasno potisniti nazaj. — Fr. Strosak, signalni uslužbenec juž. železnice, potrди, da sta bila ob 4. uri 17 minut distančna kroglica in semafor postavljena na prepovedano vožnjo, menjalo 89 ob prelazu pa je stalo pravilno za premikajoči vlak južne železnice, ne pa za pričakovani gorenjski vlak. — Strojevodja Beltram izjavi, da mu je asistent Repovš na državnem kolodvoru rekel: Abfahrt normal, frei — obne Block, kar pomeni zanj, da mu ni treba paziti na semafor, pač pa na distančno kroglico, o kateri trdi, da je stala na prosto. Nasproti tem izjavam obtožencev so potrdile priče sledeče: Asistent Repovš trdi, da ni rekel strojevodji kakor je on povedal, ker je to nekaj nonseus, ker oba izraza skupno izključujeta drug drugega. Rekel mu je »Frei normal«, kar pomeni da pelje prosto, vpoštevati pa mora vsa signalna znamenja. Otvorila se je živahna debata o blokiranju in neblokiranju vožnji. Kadar je uvoz električno varno zaprt in so zaprta tudi vsa menjala, tedaj stoji lahko semafor na prosto in takrat pelje »mit Block«. Če pa je uvoz odprt in pripravljen brez celotne električne kontrole in zapore, tedaj pa semaforja ne more postaviti na prosto in v tem slučaju je voziti »ohne Block«. V takih slučajih je moral strojevodja pred semaforom ustaviti, če ga ni čakal, ali kak uslužbenec južne železnice, ki mu je dal znamenje proste vožnje. Trdilo se je sicer od nekaj strani, da se je vozilo včasih brez blocka, ne oziroma se na semafor in tudi brez uslužbenca na južni kolodvor, kar je seveda ugodnejše in se s tem pridobi veliko časa. Če so uslužbenec to delali, prekoračili so naredbe le v korist železnice, kar ona vedno rada vidi, da celo zahteva in podpira, ker ima pri tem edino le dobiček, odgovornost pa leži vsa na ramah uslužbenecv samih. Vendar pa to priče dosledno izključujejo. Najvažnejša priča vlakovodja Magerl izjavi odločno, da je asistent Repovš rekel pri odpravi vlaka »frei normal«, kaj pa je Beltram razumel, tega seveda ne ve. Videl je, da stoji semafor na prepovedano vožnjo, zatrdi pa, da tega strojevodja ni mogel opaziti, ker ga je obdal poleg goste megle še črn dim iz stroja. Hotel ga je ravno opozoriti, ko je začel hud pisk in začutil močno zavoro. V tem pa se je že zgodila nesreča. Kot zvedenec je bil zaslišan prometni kontrolor gospod Karel Sajovic, ki je izjavil: Semafor je za strojevodja isto kot distančna kroglica, in če ga ni mogel videti, kako da stoji bil moral vlak klub temu ustaviti. Premikati se sme do 10 minut pred prihodom vlaka, vendar v tem slučaju nadpremikalec s tem, da ni šel z vozovi nazaj ni zakrivil nesreče, ker je bil nehotno oviran, in se je čutil tudi varnega, ker so stali signali na prepovedano vožnjo. Krivda leži v tem, da se je prevozil Richtungssignal. S tem je bilo dokazovanje končano. Mesto zasebnega udeleženca Fr. Vilharja je prišel pomotoma neki Fr. Volk, prostak domobranskega polka, ki seveda ni nič zahteval. Po kratkih govornih zagovornikih, ki so se jako odločno potegnili za svoje kliente je razglasil sodnik sodbo: Strojevodja Anton Beltram se obsodi na 3 dni strogega zavora, ostali trije obtoženci pa se oproste.

»Cvik« so igrali, ker eden ni znal marjaša. V ponedeljek po prazniku Sv. Jožeta se je napotil v jutru posestnik K. iz Cihave v Ig na semenj. Na cesti je srečal fanta J., ki mu je povedal, da je v Kolovčevci gostilni celo noč igral »cvik«. Knez, ki je jezen, ker je tudi on kot igralec že veliko izgubil in plačal, je to ovadil orožništvo. Dognalo se je, da so res igrali »cvik«, toda baje le zato, ker eden ni znal marjaša in samo s stavo 12 vin. Obtoženci posestniki A. K., J. M., J.

M., in neki vpokojeni žel. uslužbenec priznajo končno da so res igrali, toda le marjaša. Priči K. očitovali ovadbo, češ, ti si še več zaigral kot mi. Ta pa jim smeje odvrne, res sam že veliko plačal, pa še vi enkrat plačajte. Sodnika prosi, za pričinno in pravi gospod fanta J. ki mi je povedal pa kar vum spustite. Ko mu ta reče, da to ne gre mu ni po volji, sledi se utolaži in ponovi prošnjo za pričinno, češ, da bo vsaj za ene dva irakeljina nakar odide smeje iz dvorane. Ker je »cvik« hazardna igra, še skoraj nevarnejša kot »eins«, ker se pri »cviku« stava neomejeno naprej vedno podvaja, so bili ti štirje obsojeni vsak na 20 K globe ali dva dni zavora in povrnitev stroškov. Fant J. pa se danes loti iz razprave in se bo z njim obravnavalo posebej.

Šišenski motovilec. Pritožbe šišenskih posestnikov glede opustošenja in tatvine po njihovih njivah se množe vedno bolj. Sorazmerno s tem pa se množe tudi ovadbe in obravnave pred kazenskim sodiščem. Ni čuda torej, da so šišenski postali radi tega že resno ogorčeni, posebno če jim dela kvar na lastni zemlji tujec, in da se v tem ogorčenju večkrat tudi izpozabijo do dejanj, ki so sicer nedopustna. To nam izpričuje neovržno današnji slučaj. Premikalec državne železnice Lovrenc Sitar je šel dne 22. marca popoldne s svojo soprogo Alojzijo na sprehod. Obenem sta se namenila nabrati, kot sam potrди, po šišenskih travnikih in njivah motovilec. Zšla sta na njivo posestnice Marije Sitar in in tam nabirala motovilec v družbi z več dečki šišenskih nemških gostincev. Slučajno v istem času sta prišli na njivo tudi posestnica Marija in njena hči Ivanka Sitar. Namenili sta si na svoji njivi trositi gnoj. Ko so jih ti zgoraj omenjeni neopravičeni nabiralec motovilec ugledali, so se sicer prestrašili, vendar pa se je Lovrenc Sitar ojunail in rekel, sedaj ne bom ušel, ampak ostanem tu. Mladi dečki pa so ob znanju posestnice zleteli z njive, ostali zopet na sosednjem travniku in videli deloma cel, za današnje obravnavo tragičen slučaj, ki se je odigral med Lovrencem in Alojzijo Sitarjevo in posestnico Marijo in njeno hčerko Ivano Sitarjevo. — Navedem naj najprej izjavi Marije in Ivane Sitarjeve. Ko sta ti dve obtoženci zagledali nabiralec, sta se obe, posebno pa mati, razjezili, češ, da jima delajo nepoznanec s tem poljsko škodo. V svoji jezi sta jih — sicer precej rohato — opozorili, da naj se odstranijo. Nato pa so jim začeli nabiralec kazati jezike in Lovrenc Sitar, ki odgovarja na slovenska vprašanja sodnikova najprej nemško, nato dvojezično ali samoslovensko, je začel posestnico zmerjati z besedami: »kraišne Hunde, verfluchte Luder« in s podobnimi psovkami. Skočil je vanjo in jo oklofotal. Njegova žena je med tem napadla njeno hčerko Ivanko, ker je ta zahtevala nabrani motovilec nazaj. Ubrnila se jo je s tem, da jo je sunila od sebe z ročajem gnojnih vil. To videvši, je skočil proti njej Lovrenc Sitar, jo podrl na tla in ranil na roki z nožem, katerega je imel pri sebi za nabiranje motovilec. Rana, napol zaceljena, se Ivanki še pozna. Ivanka je nato vstala, zbežala proti Šiški in poklicala orožnike. — Lovrenc Sitar je pobegnil proti Posavju, žena Alojzija pa na sosedno, zopet posestnice Sitarjeve njivo. Proti temu izpove Lovrenc Sitar obenem s svojo ženo, da sta jih napadli Marija in Ivanka Sitar. Njega je vrgla mati po tleh, ženo pa je napadla hčerka, in obe sta jih obdelovali z vilami. To potrđijo tri priče, trije mladi, 10, 11 in 13 let stari dečki, sinovi nemških šišenskih gostincev. Obenem pa tudi kot priča zaprisežena žena Alojzija Sitarjeva. Marija in Ivanka Sitarjeva sta brez priče in brez zastopnika. Sodišče se je uverilo o krivdi posestnice Marije in njene hčerke Ivane Sitar in jih obsodilo. Ivanka Sitar se obsodi na 20 kron globe ali dva dni zavora ter povrnitev stroškov za zdravniško spričevalo in bolečine 14 kron, Marija Sitar pa na deset kron globe ali 24 ur zavora. Lovrenc in Alojzija Sitar pa sta popolnoma prosta.

Izpred okrajnega sodišča v Novem mestu.

Nedolžen v zapor. Pred kratkim je znani klerikalni pretepač in razgrajec v Novem mestu Matko Malovič v »Slovenec« pozival dotičnega dopisnika v »Slovenski Narod«, naj pove svoje ime, ker se upa njega opravljati v »Slov. Narod«, da je bil on, Matko Malovič radi razsajanja vržen od občinske seje in celo aretiran, češ, da na vsem tem ni trohe resnice. Vkljub svoji nedolžnosti se je moral Matko Malovič včeraj zagovarjati pri tujaknjem okrajnem sodišču, ker je šel stražo in jo naslednji dan, ko ga je še ovadila sodišču, skušal podkupiti, da naj umakne tožbo, češ, da je pripravljen dati za pijsko in za kaj. Nedolžni Malovič, za sedaj moč klerikalne konfuzije, je

bil radi tega obsojen na 14 dni zavora, poostrenega vsaki teden enkrat s trdim ležiščem. In spet se lahko glasi pesem: »Počivaj sladko, dragi Matko.«

Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj

priredi v četrtek, dne 13. aprila javni društveni

SHOD

ob 8. uri zvečer pri »Novem svetu« na Marijo Torozijo gosti,

na katerem pojasni društ. predsednik g. prof. Holanec pomen obč. volitev ter nezmožnost naših nasprotnikov.

Društveniki, volilci in volilke vsi, na krov, da se res prepričate v lastnem interesu, kaj je vaša sveta dolžnost, narod. napred. mišljenja, za ohranitev čiste, slovenske napredne bele Ljubljane v protest klerikalne nakane vsled novega obč. volilnega reda.

Razne stvari.

* 35 posestev zgorelo. V vasi Guta je izbruhnil v nedeljo, kakor se poroča iz Komorna, velik požar, ki se je vsled hudega vetra strahovito hitro razširil. Do 11. zvečer je zgorelo 35 posestev z vsemi poslopji. Šele proti polnoči se je posrečilo ogenj omejiti.

* Požar v Toktju. Včerajšnji požar je opustošil površino 10 kvadratnih kilometrov. Zgorelo je 6676 hiš, 9 svetilšč, 2 tovarni in gasilsko poslopje. Več vojakov in redarjev se je ponesrečilo. Izmed prebivalcev so se ponesrečile 4 osebe, 133 pa jih je ranjenih. Vse tekmuje, da bi olajšalo bedo 40.000 prizadetim.

* Zopet stavka krojačev na Dunaju. Včeraj zjutraj so začeli na Dunaju krojači za moške obleke stavkati. Sklenili so stavkati za enkrat samo do danes zvečer in počakati potem učinek te stavke. Stavka sedaj 2000 kosovnih mojstrov in 3000 krojaških pomočnikov.

* Krvavi boji med delavci. Kakor se poroča iz Rima so se spopadli v ponedeljek v Lugi republikanski in socialistični delavci iz vzrokov gospodarsko - političnega značaja. Med bojem je bil en republikanec ubit, več jih je bilo ranjenih.

* Umor grofice Trigona pride pred sodišče. Državno pravdnštvo v Rimu je sklenilo dvigniti obtožbo proti baronu Paternu, ki je umoril grofice Trigono. Državno pravdnštvo se je k temu odločilo, ker je prišlo do prepričanja, da baron Paterno ni izvršil umora iz ljubosumnosti, marveč iz jeze, ker se je grofica branila nadaljevanje z njim svoje ljubavne razmerje in mu dajati denar.

* Znamenje na nebu. V nedeljo ob 7. zvečer je ležalo celo mesto Mesina in vsa bližnja in daljna okoličja na trebulu. Takrat namreč so zagledali prebivalci svetlo znamenje na nebu. Tri minute je trajala prikazen, potem so slišali 4 močne puke, kakor strele iz topa. Iz početka so mislili ljudje, ki ne vidijo v vsaki nenavadni prikazni nekaj nadnaravnega, da je zletela v zrak kaka tadjavica. Ker pa so brzojavke iz Kantije, Acireale, Palerna in Reggio di Calabria poročale o enakih prikaznih, so mnenja, da je bila to meteorološka prikazen.

* Požar v hotelu. Od ponedeljka sem že divja v hotelu »Bavarski dvor« v Monakovem grozovit požar, ki je uničil še velik del poslopja. K sreči so se mogli gostje še pravočasno rešiti, vendar jih je mnogo, ki so izgubili precej veliko dragocenosti. Škoda se do sedaj še niti približno ne da preценiti.

* Lakota na Ruskem. Listi poročajo, da se lakota v guberniji Irkutsk hitro razširja. Živina cepa od lakote in tudi več ljudi je že umrlo lakote. Vsled lakote se širijo po guberniji tudi infekcijske bolezni.

Telefonska in brzajavna poročila.

Sporazum v Istri. — Istrski deželni zbor.

Trst, 12. aprila. Včeraj so se sestali v Pazinu slovenski poslalniki v istrskem deželnem zboru, istočasno pa so se sestali v Trstu italijanski poslalniki istrskega deželnega zbora. Na obeh konferencah so poročali poslanci o uspehu pogajanj, ki so se vršila pretekli teden na Dunaju glede delazmožnosti istrskega deželnega zbora in glede ureditve narodnostnih razmer v Istri. Oba narodnostna zbora sta ratificirala dunajski sklep. O tem je bil takoj obveščen tudi istrski cesarski namestnik, princ Hohenlohe, ščitil je, da bo istrski deželni zbor

valod tega sporazuma v kratkem sklican na kratko zasedanje.

Nemški nacionalci v obljemu s krščanskimi socialisti.

Dunaj, 12. aprila. Eksekutiva nemško-nacionalne stranke ima s krščanskimi socialisti posvetovanja glede generalnega volilnega kompromisa. Generalni volilni kompromis se pač ne bo dosegel, pač pa je mogoče, da doženejo te konference delni sporazum obeh strank v onih krajih, kjer pritiskajo Nemci na druge narodnosti.

Cesar na velikonočnih počitnicah.

Dunaj, 12. aprila. Cesar se je podal danes na velikonočne počitnice v Walsee, kjer prebije praznike pri svojih sorodnikih.

Stavke.

Dunaj, 12. aprila. Tu je izbruhnila stavka mesarskih pomočnikov. Krojači za moške obleke še vedno nadaljujejo s stavko.

Khuen-Hedervary o brambnem zakonu.

Budimpešta, 12. aprila. Ministrski predsednik Khuen-Hedervary se je izjavil včeraj po svojem povratku glede glavnih pogajanj o brambnem zakonu sledeče: »Vračamo se, ne kot izdajalci domovine (tako je imenovala ministre opozicija), marveč z zavestjo, da prinašamo s seboj vseh naših 100% nazaj.« »Pester Lloyd« zatrjuje, da vztraja ogrska vlada še vedno na svojem prvotnem stališču glede jezikovnega vprašanja in da se v tem oziru ne bo na noben način uklonila. Iz drugih krogov pa se izve, da je avstrijska vlada, oziroma ministrski predsednik Bienenh, že v mnogih stvareh popustila in akceptirala propozicije ogrske vlade.

Član gospodske zbornice Sajfert umrl.

Praga, 12. aprila. V Bieli pri Nemškem Brodu je danes umrl član gospodske zbornice Sajfert, ki je bil svoj čas tudi češki poslanec iz kurije veleposelnikov. Umrli je živel v vseh čeških političnih krogih veliko zaupanje in velik ugled.

Maroško vprašanje.

Francija okupira Fez. — Nemčija dela zapreke.

Pariz, 12. aprila. V maroškem vprašanju so se pojavile zelo resne difference med francosko in nemško vlado. Izkazala se je namreč nujna potreba, da Francija okupira en del maroškega ozemlja, zlasti pa mesto Fez ter tako razširi svoj teritorij. Nemčija pa te potrebe ne mara priznati in zahteva za ta slučaj gotovo kompenzacije. Tako zahteva, da poda Francija Nemčiji gotove garancije in koncesije glede bagdadske železnice, eventualno tudi odstopi Nemčiji nekaj ozemlja v centralni Afriki ali pa del Kameruna.

Za svetovni mir.

Pariz, 12. aprila. Tu se razvija živahna agitacija med francoskim delavstvom, da se poda ogromno število delavcev v Berlin na velikanški socialistični zbor, ki se bo tam vršil v prilog svetovnemu miru.

Nezadovoljnost viničarjev na Južnem Francoskem.

Pariz, 12. aprila. Viničarji v južno-francoskih vinorodnih pokrajinah so tako nezadovoljni, da se demonstracije in izgrede ponavljajo dan na dan. V Epernay so demonstranti vdrli v velike kleti in pobili 230.000 steklenic šampanjce. Na ulicah so postavili nato barikade in začeli po mestu požigati. Interventirali je moralo vojaštvo. Tudi v Reimsu je prišlo do velikih izgrediv in tudi tam je nastopilo vojaštvo.

Vstaja v Albaniji.

Cetinje, 12. aprila. Črnogorska vlada ostro protestira proti dolžitvam, češ, da so se udeležili vstaje v Albaniji tudi črnogorski vojaki. Puške mauserovega sistema, ki so jih našli turški vojaki na bojišču, brez dvoma niso črnogorske, ker Črna gora takih pušk sploh nima.

Carigrad, 12. aprila. Danes so odplule ladje z novimi vojaškimi oddelki v Skader. Veliki vojaški oddelki so se premaknili tudi iz Mitrovice v Ipek. Oblasti v Prizrenu javljajo, da v okolici in v celi deželi do sedaj ni prišlo do nikakega vznemirljivega gibanja.

Nov papežev motu proprio.

Avgsburg, 12. aprila. Kakor se zatrjuje, izda papež v najkrajšem času zopet nov motu proprio, v katerem prepoveduje duhovnikom obisk gostilen ter jim zapoveduje, da morajo odslej nositi doma in na ulici talar. (Na Kranjskem pa že ne!)

Sasonov.

Petrograd, 12. aprila. Stanje Sasonovo je skrajno slabo.

Napetost med kitajskim in japonskim cesarstvom.

Petrograd, 12. aprila. Sovražno razpoloženje na Kitajskem proti Japonskemu narašča vedno bolj. Sedaj se je to sovražstvo pokazalo zelo ostro tudi v kitajskem narodnem zboru v Pekingu.

Ljubljanske obč. volitve.

Nove volitve članov in namestnikov občinskega sveta ljubljanskega so torej razpisane in se bodo vršile v nedeljo, dne 23. aprila 1911.

Začetek volitve je ob 10. dopoldne; oddajanje glasov se sklence ob 4. popoldne.

Z ozirom na ogromno število volilcev in volilk je določenih 19 volilnih komisij. V svrhu, da bo vsak vedel, kje bo moral voliti, naj navedemo uradno razvrstitev:

A. Vse ženske volilke volijo v poslopju mestnega deklškega liceja, Bleiweisova cesta št. 23, v treh voliških, za kojih vsako se postavi ena volilna komisija, in sicer po sledečem redu:

Ženske volilke začetnih črk volijo:

A do J
v telovadnici v pritličju
K do P
v učilnici v I. nadstropju
R do Z
v risalnici v II. nadstropju
B. Vsi ostali volilci upravičeni, t. j. oni moškega spola — bodisi da izvršujejo volilno pravico osebno ali kot zastopniki, odnosno pooblaščenici, volijo po skupinah v naslednjem določenih na nastopnih voliških:

Volilni upravičenci začetnih črk volijo:

A in B
v vrtni dvorani hotela »Ilirija«, Kolodvorska ulica.
C, Č in D
v telovadnici I. državne gimnazije, Tomanova ulica.

E, F in G
v telovadnici II. državne gimnazije, Poljska cesta.

H, I, potem J do vštete št. 2700 imenika III. volilnega razreda
v dvorani »Rokodelskega doma«, Komenskega ulica št. 12. I. nadstropje.
J (vsi ostali, vstevši vse dodatno vpisane) in K do vštete št. 3400 imenika III. volilnega razreda
v veliki dvorani hotela »Unions«, vhod samo skozi duri v Franciškan-ski ulici.

L
v šolski dvorani mestne deklške osemrazrednice pri Sv. Jakobu, Sv. Jakoba trg.

M
v pritlični veliki učilnici mestne deklške osemrazrednice pri Sv. Jakobu, Sv. Jakoba trg.

N, O, potem P do vštete št. 5400 imenika III. volilnega razreda
v telovadnici I. mestne deške ljudske šole, Komenskega ulica.

P (vsi ostali, vstevši vse dodatno vpisane)
v pritlični učilnici I. mestne deške ljudske šole, Komenskega ulica.

R
v mali dvorani v »Narodnem domu« pritličje, dvorana trgovsk. društva »Merkur«.

S do vštete št. 7000 imenika III. volilnega razreda
v veliki dvorani v »Mestnem domu«, vhod od Strelške ulice.

S (vsi ostali, vstevši vse dodatno vpisane) in S
v veliki dvorani v »Mestnem domu«, vhod nasproti mestni ledenici.

T in U
v telovadnici II. mestne deške ljudske šole, Cojzova cesta.

V in W
v pritlični učilnici II. mestne deške ljudske šole, Cojzova cesta.

Z in Ž
v mali dvorani v »Ljudskem domu«, Strelška ulica št. 12 (I. nadstropje).

Za glavno volišče (§§ 38. in 46. obč. vol. reda) je določena velika dvorana v »Mestnem domu«, volilna komisija XVI.

Volilnim upravičencem se dostavi volilne listine (volilne izkaznice in volilne kuverte) v smislu § 23. obč. vol. reda pravočasno po pošti.

Volilni upravičenci, ki niso dobili iz kakršnegakoli vzroka svojih volilnih listin najkasneje 48 ur pred dnevom volitve, dobe lahko osebno pri k. r. deželni vladi, vhod iz Simon Gregorčičeve ulice, pritličje na desno.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pastoslemšek.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: za Ciril-Metodovo družbo: dr. Alojzij Kraut v Kamniku 20 K, kot globo v kazenski pravdi L. Kalana proti A. Koscu; Luka Svetec c. kr. notar v Litiji 20 K, povodom prerane smrti mladega g. Dragotina Senekoviča in prof. Ferd. Seidl v Gorici 10 K, kot prispevek v spomin umrlega mla-

dega Senekoviča. Skupaj 50 kron. Živelci nabiranci in darovalci.

Popravek. V izkazu dne 8. t. m. popraviti nam je, da ste darovali Ivana Sebenik sestri, in Fran Gorit sestrična pokojnega g. I. Tomca vsaka po 10 K.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marca 1911. l. sledeče prispevke i. s.:

I. Prispevki nabiralnikov:
Pivnica Laški trg 16 K; Muha, Lokrev 10 K 50 v; moška podružnica, Maribor i. s. pri 50 v; skupaj 33 K 50 v; restavracija Grizold, Rače 3 K; M. Perin, Grahovo i. s.; Florjančič 13 K; Rutar 6 K 40 v; Lapajne 3 K, skupaj 22 K 40 v; trnovsko župnišče, tu 9 K 80 v; gostilna Počivalnik, tu 10 K 88 v; hotel Avstrija, Slovenska Bistrica 6 K; podružnica Lonjer i. s.; Zupanc 30 K 25 v, konzumno društvo 9 kron 53 v, Ferljuga 1 K 60 v, Ključer 5 K 06 v, skupaj 46 K 44 v; M. Golob, Dol 2 K 26 v; J. Komljanec, Ptuj i. s.; Čitalnica 1 krono 84 v, Mahorič 1 K 86 v, Muršec 1 K 50 v, Zupanc 1 K 30 v, Lenart 1 K 40 v, skupaj 7 K 90 v; trg. Avča, Trnje 6 K 32 vin.; g. Mavčič, Nova cerkev 4 K; trgovina Stručan, Mozirje 10 K 60 v; gostilna Zidarič, Sempolaj 7 K 40 v; gostilna Koropeč, Studenice 2 K 51 v; podružnica Kanala i. s.; Uloga 5 K 19 v, zlati lev 4 K 69 vin., Košir 1 K 16 v, skupaj 11 K 04 v; A. Germek, Sv. Ivan i. s.; »Narodni dom« 13 kron 14 v, učiteljski krožek 17 K 97 v, gospodarsko društvo Ferdenič 3 K 25 v, Suban Višnar 4 K 50 v, Zivir 6 K 01 v, Bišček 5 K 44 v, Balkan Kolar 3 K 93 v, Hermec Krt 1 K 59 v, Furlani 4 K 39 v, skupaj 60 kron 22 v; gostilna Gomzi, Ormož 17 K 59 vin.; Sever Semčič i. s.; Sepaher 2 K 50 v, Drganec 50 v, Bukovec 2 K, Zuro 1 K 35 v, skupaj 6 K 35 v; M. Lončar, Tržič 15 K; A. Petelin, gostilna Kamnik, Preserje 6 K 90 v; J. Kosi, St. Jurij ob Ščavnici i. s.; gostilna Kreft 8 K, trgovina Farkaš 3 K, skupaj 11 K; podružnica Sv. Pavel - Prebold i. s.; trgovina Zanier 30 v, Piki 2 K 70 v, Vodenik 1 K 54 v, Šrihar 3 K, Widmayr 72 v, skupaj 8 K 26 v; J. Berce, Čepovan i. s.; Kotul 7 K 87 v, v Lokovcu 7 K 60 v, skupaj 15 K 47 v; gostilna Plankar, tu 5 K 30 v; A. Znidaršič, Lož 4 K 50 v; Fr. Konsek, Trojane 7 K 21 v; K. Gustinova, Metlika i. s.; Fleischman 4 K 24 v, V. Videnc 6 K 40 v, Malešič 3 K 84 v, Kopinčič 1 K 22 v, Kenda 12 v, skupaj 15 K 82 v; podružnica Domžale 44 K 42 v; restavracija Stofla, Sežana 14 K; L. Bučar, Kostanjevica 10 K; A. Kržišnik, Zirovnica i. s.; Mešek 1 K 16 v, Zupan 60 v, Svetina 2 K 82 v, dar T. Slabe 2 K 33 v, skupaj 10 kron; Potočnik, Pihberk 3 K 34 v; traf. Pihlar, tu 3 K 36 v; moška podružnica Maribor in sicer: Weisk 4 krono, Čolnik 70 v, Majhen 3 K, Snarovic 7 K, Amer 4 krono 80 v, skupaj 19 K 50 v; P. Sliber, Selce 4 K; podružnica Sodražica i. s.; Fajdiga 35 K, Mikolič 1 K 80 v, Krže 2 K, Bartol 2 K 30 v, Šega 2 K 80 v, skupaj 43 kron 90 v; podružnica Ribnica na Pohorju 2 K 01 v; gostilna »pod Skalco« (Mestni trg), tu 6 K 60 v; podružnica Loški potok i. s.; Rus 54 K, Koy 1 K 60 v, J. Lavrič 7 K 60 v, Benčina 7 K 30 v, Mohar 5 K 40 vin., Bartol 4 K 50 v, Nengar 3 K 30 v, skupaj 93 K 70 v; moška podružnica Idrija i. s.; Božiček 2 K 20 v, Kobal 83 v, Lipušek 85 v, Kavčič 17 K, skupaj 20 88 v; V. Gregl, Bučka 4 K 30 v, dodal sam 1 K, skupaj 5 K 30 v; podružnica Solkan 19 K 60 v; gostilna Činkole, tu 8 K; gostilna Cerne, tu 1 K 60 v, gostilna Križ, tu 1 K 24 v; gostilna Cotic, tu 3 K 88 v; restavracija Lloyd, tu 1 K; M. Pipan, Kralj. Vinogradi 20 K; M. Ukmar, Avber 14 K 50 vin.; »Ilirija«, Praga 2 K 50 v; J. Kerže, Slov. Gradec i. s.; »Narodni dom« 10 K 44 vin.; J. Kac 1 K 63 v, skupaj 12 K 07 v; gostilna Srakar Babič, tu 5 K 50 v; gostilna Soklič, tu 35 v; gostilna Erbežnik, tu 8 K; gostilna Podraž 6 K 90 v; gostilna Gril, tu 1 K 90 v; Goriška klet, tu 9 K 40 vin.; pri Kamenčanu, tu 7 K 76 v; gostilna Mrak, tu 8 K 30 v; gostilna pri Solcu, tu 2 K 30 v; podružnica Polzela 1 K 41 v; moška podružnica Zalec i. s.; Hausenbichler 8 K 60 v, Hodnik 3 K 15 v, Kuntara 2 kroni, Jama 6 K 08 v, skupaj 19 K 83 v; L. Cvetnić, tu 2 K 60 v; podružnica St. Rupert i. s.; Frelih 12 K 08 v, A. Zaje 1 K, Knez 47 v, Zupanc 1 K, J. Skarja 2 K 95 v, A. Skarja 1 K 20 v, Bulo 3 K, Vidmar 75 v, Kolenc 63 v, skupaj 23 K 06 v; gostilna Jak. Kristan, Orehek 5 K 20 v; moška podružnica Radovljica i. s.; Kunstelj 15 K 67 v, Lectar 29 K 48 v, Bastel 12 K 13 v, skupaj 57 K 28 v; štajersko omizje pri »Zlati kapljici«, tu 17 K 40 v; Bohinjski kot pri »Zlati kapljici«, tu 1 K 68 v; M. Gombač, Matavun 3 K 24 v; podružnica Bazovica i. s.; gospodarsko društvo 17 K 80 v, pri Lipi 16 K 02 v, Grgič 9 K 86 v, pri Zupanu 2 K 94 v, Miklovec 2 K 96 v, Poženel 2 K 36 v, skupaj 51 K 94 v; V. Watzak, smartno i. s.; hotel Čikago 40 v, Preinfalk 32 K 77 v, Mešek 91 v, Hribar 40 v, Lajovic sin 20 v, Lajovec F. 1 K 14 v, Robavs 4 K 74 v, Razboršek 1 K 40 v, Zore 3 K 31 v, Rus 2 K 75 v, skupaj 48 K 02 v; gostilna Prajer, Turjak 11 K; gostilna Rabič, Limbuš 19 K; gostilna Lipa, tu 3 K 83 v; trafika Ušenčnik, tu 88 v; J. Bizjak, Bočna i. s.; Zmavec 33 K, Pirnat 7 K, Strmšek 6 K, skupaj 46 K; podružnica Ledine i. s.; N. Bogataj 5 K 20 v, A. Bogataj 2 K 68 v, J. Mavrin 1 K 69 v, Eržen 1 K 03 v, skupaj 10 K 59 v; J. Bischof, tu 44 v; J. Kham, tu 11 K 30 v; A. Zaje, tu 5 K 97 v; gostilna pri »Fajmostru«, tu 11 K 40 v; pri »Golobčiku«, tu 43 v; pl. Premerešnik, Idrija 15 K; M. Rus, Grosuplje 9 K 06 v.

III. Prispevki podružnic:
a) Kranjsko: Catež - Cerklje 107 kron 10 v; Brdo 88 K; Domžale 38 K 58 v; Turjak 50 K; Logatec m. 93 K; Mokronog 50 K; Sodražica 100 K; Ljubljana, šent-peterska ženska 4 K 63 v; Cerklje pri Kranju 13 K; Kal 4 K 28 v; St. Rupert 128 K 32 v in 22 K 37 v, skupaj 105 K 69 v; Radovljica m. 20 K; Ledine 105 K; Grosuplje 6 K. Skupaj 830 K 28 v.

b) Štajersko: Polensak 5 K 20 v, Maribor žen. 261 K; Maribor m. 370 K in 10 K in 83 K in 43 K, skupaj 506 K; Fala 51 K; Gor. Poljskava 54 K; Gradec m. 10 kron; Laški trg 42 K; Ribnica 157 K 13 v; Sv. Pavel pri Preboldu 34 K; Sv. Lovrenc 46 K; Zalec m. 10 K 50 v. Skupaj 1176 K 83 vin.

c) Koroško: Celovec 50 K in 44 K, skupaj 94 K.

d) Primorsko: Bazovica 16 K; Solkan 162 K 84 v; Klanec 54 K; Ajdovščina 3. 103 K; Tolmin 3. 50 K. Skupaj 385 kron 84 v.

III. Zbirka dopisov:

Slov. Narod. 274 K 41 v.

VI. Prispevki obrambnega oklada:

Neimenovan, Maribor 6 K; F. Papst, Celje 5 K; slov. trojica dunajske okol. 40 K; L. Cvetnić, tu 5 K; omizje »Sladke luknjice«, Celovec 10 K; I. Štefan, Zagreb 5 K; E. Kristan, tu 10 K; J. Kovarščič, Sv. Vid nad Juno 10 K; Met. Lj. Novak, Gradec 8 kron; J. Bregant, Maribor 3 K 33 v; L. Petovar, Ivanjki 5 K; podr. Bazovica 50 kron; I. Sabedja, Sv. Ivan Trst 10 K; Neimenovan, Banjaluka 20 K; Čitalnica Kanala 40 K; Anka dr. Toplakova, tu 200 K; Saleško učit. društvo soštani 40 K; Jan. vit. Bleiweis Trsteniški, tu 5 K; podr. Cerklja 200 K; skupina gostov Nar. doma v Verdell 200 K; J. Premar, Sarajevo (po »Slov. Narod«) 50 K; Neimenovan št. I, St. Peter 100 K; podr. Klanec 100 K; F. Kalmus, tu 100 K; slov. dekleta, Ormož 20 K; podr. Raka 100 K; dr. Janko Šavnik, Trst 5 K; A. Ziberna, Trst 5 K; z. podr. Ajdovščina 75 K; posojilnica Volnik 40 K; »Arimatejsko društvo«, Barkovlje 40 K; obrtniško društvo, Barkovlje 40 K; Anica dr. Krantova, Kamnik 40 K; posojilnica Fram 40 K; Gornjevrhsko učiteljsko društvo 40 K; omizje samecev pri »Zlati kapljici«, tu 26 K 40 v; kolesarsko društvo »Balkan«, Trst 50 K; Tržaško podporno in bralno društvo 50 K; posojilnica v Ribnici 50 K.

V. Razni prispevki:

Na tomboli bralnega društva »Lipa«, Sv. Bolfank 3 K 50 v; A. Balah, tu nabrala za prodane vžigalice na sokolski maskaradi 27 K 43 v; St. Ribnikar, Žuženberk, dar notarja Carli 10 K; M. Podkrajšek, Ormož, nabrala v gost. Gomzi 4 K 50 v; L. Mikuz, smartno, mesto venca L. Kožub 10 K; V. Flor, Mozirje, od sekanja krompirja 1 K 20 v; podružnica Cleveland (L. Pire), 50 K in 48 K, skupaj 98 K; gasilno društvo Semčič od šaljive pošte 3 K 50 v; A. Pekovec, Gorice, dar 20 K; Pistrška-Trnovska elita nabrala na pepelnico sredo 21 K; A. Hudovernik, tu nabral narodnega davka 23 K; mladenke v Kladžah nabrale 5 K; Fran Gregorič, Komen 206 K 50 v; F. Rabič, Lembah nabral 12 K; K. Dolenc, Mödling 4 K; Saleška posojilnica v Velenju 100 K; Klen, Košmelj, Mravljak, Dunaj prispevek 5 K; nek prijatelj, tu v spomin A. Medveda 2 K; J. Macak, volilo Beti Noll, tu 178 kron 95 v; prof. Itešič, tu zbirka hrvaških profesorjev 26 K 20 v; A. Godec, Limbuš 40 K; Hranilnica v Lembahu 20 K; Golob in komp., tu prispevek od čistila za črtilje in mazila za kovine 150 K; Iv. Zapf, Pristava, mesto venca J. Hočvarjeve 50 kron; dr. J. Malerčič, Črnomelj 30 K 52 v; slov. klub, Sarajevo 25 K; od kroška v Sv. Jurju ob Pečnici 10 K; slov. dijaki, tu 9 K 60 v; M. Podkrajšek, Ormož, družba mesto venca notar Geršaku 40 K 90 v; Fr. Kolmus, tu 10 K; Iv. Kosenina, tu 6 K; dr. J. Kolšek, Laški trg, kaz. poravnava R. — Z. 20 K; M. Lenarčič, Kobarič, dar 1 K; star denar 1 K 65 v, skupaj 2 K 65 v; posojilnica Loški potok 40 K; mestna blagajna, tu 750 K; V. Benko, D. Branica 1 K; E. Vihar, Celje, mesto venca F. Lončarju 5 K; obrtno pomožno društvo, tu 40 K; Kmetška posojilnica, tu 400 K; Julka Kovarščič, Gorica, nabrala v veselji družbi 1 K 20 v; Josipovi godovnici v Podpreski v gost. Lavric 10 K 20 v; Iv. Pečnan, tu prispevek od družbinih vžigalic 1500 K; dr. Fr. Müller, Celovec, pošilja kaz. poravnave P. — V. 10 K; Iv. Bonač, tu prispevek od svinčnikov 10 K; Drag. Klobučar, strelskega društva v Šiški 11 K; posojilnica v Ribnici podpore 50 K.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvege Seidlitz-praska«, ki je preskuseno domače zdravilo in vpliva na želodec krepišno ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim vspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj lj. DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zaht. važi je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom.

5 18

Joseph & Windischer

Ljubljana
Stari trg 1
(prej bazar)
postaja elektr. železnice.

Sevdlin

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Dobiva se
pri
O. SEVTLIN
Štejnica 1.

Dr. J. Z. zobozdravnik, Moravna Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in v večini raba izpričala, da je v resnici dobro, in to je: **Sevdlin**.

Time is money, pravi Američan.

Ne utegne da bi legel v posteljo in se spottil, ako je prehlajen, naši trgovci pa delajo ravnotako, ako so prehlajeni in kašljajo, ako so zaslezeni, jih boli vrat ali podobno, ga tudi vedo, da se vseh teh težav zanesljivo in udobno izogne z rabo Fayejevih pristnih sodenskih mineralnih pastil. Pa še celo za nizko ceno, ker skatlja stane samo K 1.25. Ne dajte si natveziti ponaredb.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Gontzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 17.

Specialiteta, edina slovenska ura za televalode.

Dobi se samo pri tvrdki

Ljubljana Mestni trg **H. Suttner** Ljubljana Sv. Petra cesta

Dober tek je dobra stvar.
Zanemarjaj je nikar!
Dober tek imaš vsak dan.
Ako živraš

FLORIAN

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetska kakovost " 4.80.
Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 12. aprila 1911.

Maloobsejni papirji.	Dinarji	Blagova
4% majnava renta	92.15	93.15
4% srebrna renta	96.35	96.35
4% avstr. krona renta	92.95	93.15
4% ogr.	91.50	91.70
4% kranjsko deželno posojilo	94.50	95.50
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—

Srečke.	215.—	221.—
Srečka iz 1. 1860 1/2	309.—	315.—
" " 1864	156.—	162.—
" " 1868	297.—	303.—
" zemeljske I. izdaje	289.—	295.—
" " II.	255.50	261.50
" ogrne hipotekne	522.50	532.50
" dr. komunalne	525.—	535.—
" avstr. kreditne	87.—	93.—
" ljubljanske	82.—	88.—
" avstr. rdeč. križa	57.—	63.—
" ogr.	42.75	46.75
" banke	251.50	254.50

Blagovne.	466.—	471.—
Ljubljanske kreditne banke	654.0	655.50
Avstr. kreditnega zavoda	546.50	547.50
Dunajske banke družbe	112.10	113.10
Južne železnice	754.50	755.50
Državne železnice	828.75	829.75
Alpine-Montan	276.—	280.—
Celinske železnice družbe	277.50	278.50
Zivnostnosta banke		
Valute.	11.37	11.39
Celinski	117.25	117.45
Franki	94.90	95.05
Lira	94.60	94.80
Rubliji	253.25	254.—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 11. aprila 1911.
T e r m i n.

Pšenica za april 1911	2a 30 kg	12.07
Pšenica za maj 1911	2a 30 kg	11.87
" " oktober 1911	2a 30 kg	10.96
Rž za april 1911	2a 30 kg	8.69
Rž za oktober 1911	2a 30 kg	8.28
Koruzna za majnik 1911	2a 30 kg	5.78
Oves za april 1911	2a 30 kg	9.09
Oves za oktober 1911	2a 30 kg	7.45

K r e d i t n o .
Naloprometno.

Naprednjaki,

prispevajte za

Narodni sklad!

Meteorološko poročilo.

Vilica nad mejo 3002.

april	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetovi	nebo
-------	----------------	-----------------------	-----------------	--------	------

11.	2. pop.	734.1	10.3	sr. vszvh del. jasno	
	9. zv.	736.2	6.2	sl. svzh.	
12.	7. zv.	737.1	1.4	sl. jzh.	

Sednja včerajšnja temperatura 6.2°, norm. 8.9°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Rudolf Štrekelj

hišni posestnik in zastopnik pivovarne Göss na Bledu.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, dobri soprog ozi. brat, stric, svak in nečak, gospod

danes zvečer ob 8. uri v 33 letu svoje starosti po dolgem mučnem trpljenju, previden z sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega nepozabnega pokojnika se bo v četrtek, dne 13. aprila ob 1/2 5 uri popoldne v hiši žalosnosti na Bledu blagoslovilo in potem na ondostnem pokopališču k večnemu počitku položilo.

Draga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitve.

BLED, 11. aprila 1911.

Mimi Štrekelj roj. Tollazzi, soproga. — Andrej Štrekelj, oče. — Alojzij, Leopold, Albin, Josip, bratje. 1361

2 meblovani mesečni sobi

se odda s 1. majem t. l. na Bregu št. 8, I. nadstropje.

Poizve se v pritličju. 1314

Ivan Jax in sin v Ljub

Prva kranjska izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
 priporoča svoje izborne izdelke.
 Naročila sprejema tudi Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLÍŘ

Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.
 Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzetja zgradb.

Pozor! Birmanska darila! Pozor!

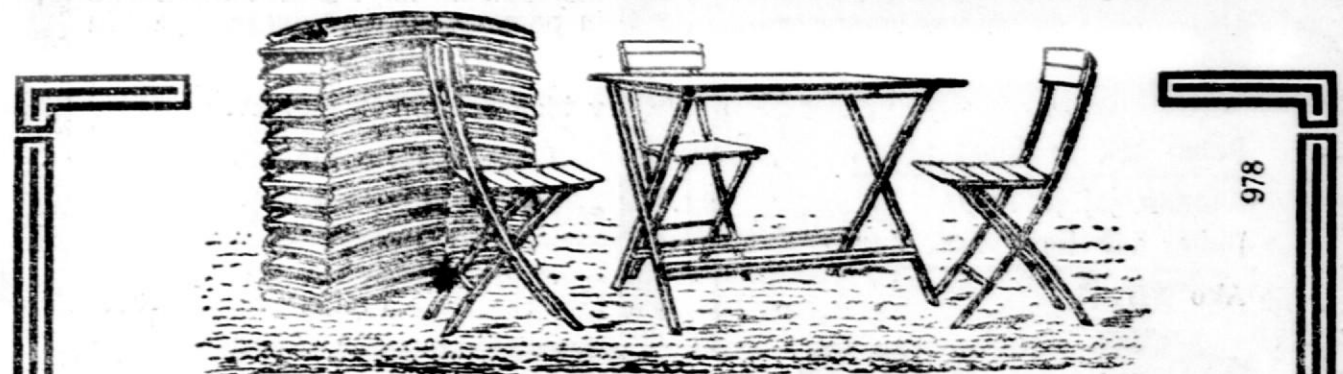

Berite, kje se dobijo najcenejše ure in celo ugodnejše nego po tovarniških cenah vsled velike zaloge, na primer:

Niklasta ura, trpežno kolesje z verižico	K 5-50
" " " " " " " " " " " "	6-50
" " " " " " " " " " " "	7-50
srebrna cil. rem. ura z lepo verižico	9-50
" " " " " " " " " " " "	10-50
srebrna damska ura z lepo verižico	9-50
" " " " " " " " " " " "	10-50

Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najtinejše svetovno znano švicarsko blago na primer Seeland, Omega, Schaffhauser posebno precizno natančno regulirana, Zenith, ki zdrži natančen čas v vseh legah. — Za vsako blago se dobi pismeno večletno jamčenje.

Franc Keber, Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Avstr. patent št. 46.347.

Patentovano v 7 državah.

ČUDOVITO!

Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega J. Lojk-ova iznajdba železnih skladnih stolov, klopi in miz,

ki jih izdeluje in zalaga

parna tovarna železnih izdelkov

FR. BURGER V SPODNJI ŠIŠKI.

Prospekti zastoj in poštnine prosto. Vzorci pošiljam po povzetju. Ako se ugaja, sprejemam poštnine prosto nazaj in vrnem vplačani denar.

Računi se plačujejo le neposredno meni.

Jvan Jax in sin
 v Ljubljani
 Dunajska cesta 17
 priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
 za rodbino in obrt.
 Brezplačni kurzi za voženje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
 deluje najboljša priznana
Tanno-ch nia tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z naslalom 1 krone. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal vin, specialitet, najfinjših parfumerij, ki-urgijskih obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
 jubi. mostu 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin župne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

EMSKA VODA
 Preizkušeno zdravilo pri kataris, kašlju, hripavosti, zaslezenju, želodčni kislini, influenci in naslednjih. Dobiva se povsod o lekarnah, dr. gerijah in trgovinah z rudninskimi vodami. 796

Prostorne delavnice

s pisarno se oddajo v najem. Popraša se: Slomškova ulica št. 3., prvo nadstropje, levo.

Trgovina

z mešanim blagom, prav v bližini železniške proge se takoj ali s 1. julijem da v najem. Trgovina je popolnoma urejena — Kje pove uprav. »Slovenskega Naroda.« 1302

Zaradi preselitve se prod.

večje posestvo

v polnem obsegu ali pa tudi samo hiša z gostilno, prodajalno in trafiko ter gospodarskimi poslopji in vrtom. Kraja bodočnost zaradi nameravane gradnje železnice. — Kje, rove upravnistvo »Sl. Naroda.« 1241

Vinarska in gospodarska zadruga v Dornbergu

ima se večjo zalogo najizbornejšega vipavskega

vina

v zalogi. Cene zmerno, postrežba točna.

Večjo množino dobro žgane, rdeče

zidne opeke

oddaja stavbno podjetje Filip Supančič v Ljubljani. 1226

Pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu v Borovnici na Kranjskem se sprejme s 1. majem (ali nekaj dni pozneje)

poštna pomočnica.

Plačilo 400 K na leto, prosta hrana, stanovanje in perilo. Zahteva se poštna in brzojavna skušnja. Ponudbe naj se pošljejo pismeno. 1339

Pravkar je izšlo
Damir Feigel: Pol litra vipavca
 8°. 8 1/2 pole. Cena vez. knjigi K 2-60, broširani K 1.80.

Ta knjiga obsega 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor. Oddelci „Gaudaemus igitur“ prinaša vesele povesti iz dijaškega življenja; „Uredniške tajnosti“ odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelci „Holmes in njegova smrt“ je naperjen zoper različne detektivske romane; oddelci „Iz četrte dimenzije“ se odlikuje s pikro satiro na raznovrstne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev. Ako se hočete izbornu zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si „Pol litra vipavca“.

Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

Išče se moški, izključno pisarniški uradnik

izvežban v davčnih stvareh, s čedno, lepo, čitljivo pisavo. Uradniki zavarovalne stroke imajo prednost. Plača po dogovoru. — Pismene ponudbe pod „pisarna“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda.« 1360

Modni salon JUST-MASCHKE
 Ljubljana, Židovska ulica šte. 3
 priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različen nakit za klobuke.
 Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!
Žalni klobuki vedno v zalogi.

V velikonočnem tednu so cene veliko znižane pri vseh izgotovljenih oblekah za gospode in dečke, ter konfekcijah za dame in deklice.
Angleško skladišče oblek O. BERNATOUX
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

OXO govejejuhina kocka družbe **Liebig**
 da hitro in na ugoden način krožnik najboljšo govejo juho. — Cena samo 5 vinarjev.

J. Zamljen
 čevljarški mojster
 v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
 izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišnejše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.
 Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.
 Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevljev. 245

„SLAVIJA“
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
 Rezervni fond K 48.812.797.— — Isplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860.—
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
 Vsa poslanila daje: cigar pisarne so v lastni bančni hiši
 Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občokoristne namene.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov poštstva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v 2010 inozemstvo.

Spedijsko podjetje Bavarski dvor.
 Ustanovljeno leta 1908.

JOS. ŠKERLJ v Ljubljani

Spedijsko podjetje Bavarski dvor.
 Ustanovljeno leta 1908

Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj Ljubljana in obratno zastopan v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je **Karl Lawl**, spediter, Dunaj I. Schutthof 6.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Maksimilijan Sartory

Rožna ulica šte. 15

se priporoča slavn. občinstvu kot specialist za upeljave in poprave električnih zvoncev, telefonov, strelovodov, električne luči, zdravniških in zobozdravniških aparatov ter vse v to stroko spadajočih del.

Najboljše blago, cene nizke. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Bruselj 1910:
grand prix.

Španski bezeg

Razočarljiv docela prirodni vonj svežega španskega bezga. Cvetlične kapljice brez alkohola v svetilniku. En atom zadostuje. — Cena K 4.—

Juri Dralle, Hamburg in Podmokli n. L.

KUNC-ove obleke

so nedosežne glede oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3

Telefon šte. 291.

ANTON BAJEC

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd. — Okusno delo in zmerne cene.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija

na Tržaški cesti 34.

Prav dobro upeljana

trgovina

se radi rodbinskih razmer

takoj prodaja.

Trgovino vodi lahko tudi dama. — Kje, pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

sprejme

praktikanta

Nastop službe in plača po dogovoru. Prošnje, opremljene s priporočili je vložiti do 20. t. m. na ravnateljstvo.

1353 Ravnateljstvo.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Dralle »NERIL«, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

priporoča naslednja dela:

Adrejo Leostik: Rdeči smeh	broj.	vez.
Askera: Izlet v Carigrad	K 1-40	2-40
Prešernov album	—80	—80
Beg: Ustoličenje koroških vojvod	—240	—240
Stovensko nemška meja na Koroškem	—140	2-40
Narodni kataster Koroške	—60	—60
Beneš-Sumarsky: Brodovski odvetnik	—150	2-50
Bojan: Doktor Holman	—50	—50
Burnett: Mali lord	—160	2-60
Cankar: Aleš iz Razora	—150	2-50
Časnikarstvo in naši časniki	—80	—80
Čech Seaton: Med knjigami in ljudmi	—50	—50
Erjavec-Sajocić: V naravi	—120	1-70
Halley: Dnevnik	—60	—60
Jurčić: Zbrani spisi I.—XI.	—120	2—
Jelinek: Ukrajinske dume	—30	—30
Lah: Vaška kronika	—170	2-70
Lipič: Strahovalci dveh kron I. II. a	—1—	2—
Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka	—80	1-60
Murnik: Najboljši sovražniki	—60	—60
Obloh: Stara devica	—60	1-60
Razne pripovedi	—80	—80
Remec: Ljubezen Končanove Klarc	—150	2-50
Premaganci	—60	1-60
V študentovskih ulicah	—150	2-50
Zadnji rodovine Benalja	—150	2-50
Rušić: Mina	—120	2—
Senčar: Čez trnje do sreče	—120	2-20
Šepetavac: Zaljubljeni kapucin	—1—	1-80
Štiri ruske slike	—60	1-60
Theuriet: Urdina	—90	—90
Trstenjak: Slovensko gledališče	—2—	—2—
Vesel: Libera nos a malo	—140	2-20
Zarnik: Zbrani spisi	—1—	—1—
Žun: Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu	—3—	—3—

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 27.

Razpis.

Razpisuje se zgradba

opekarske tovarne (Ringofen) v Ribnici.

Načrti so na vpogled pri gosp. A. Peterlinu in tovariši v Ribnici. Pismene oferte je vlagati

do 20. aprila t. l.

na gorenji naslov.

Najboljši vrsti

belega platna

planinsko platno
in
gorenjsko platno

Glavna zaloga: „pri Gorenjki“, Ljubljana, Pogačarjev trg 3.

Razpis službe za inženirje.

Občini belgradski je potreben referent in inženir za inženirski odsek občinske stavbinske uprave.

Kandidati morajo biti stavbinski inženirji.

Plača za referenta znaša do 7000, za inženirja pa do 5000 dinarjev na leto — brez pravice na privatno prakso.

Prošnje se naj predložijo magistratu obč. belgradske (sudu obč. beogradske)

do 28. aprila t. l.

Prošnji je treba priložiti spričevala o šolski izobrazbi in o dovršeni praksi ter pridejati ostale svoje pogoje.

Magistrat občine mesta Belgrada,

dne 5. aprila 1911.

Za župana mesta Belgrada podžupan:

Gjorje Janković.

Pameten način zidanja.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

Skaghiol-plošče za zidanje

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša se samo nosi, torej ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (Zelo armirane stene iz opke).

Preračun stroškov in proračun napravita zastoj arhitekta imetnika patenta

Hönlgsberg & Deutsch, c. in hr. dvorna stavba, Zagreb.

Telefon šte. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon šte. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbotekniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarni s strojnim obratom v Kosezah in na Višju; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
Ljubljana.

Stopnice,
balkone, spo-
moniki, stavbni
okrasni itd.

Sprejme se v špecerijo, tako trgovino

1343

trgovski pomočnik.

Oziralo se bode na strokovno naobrazene reflektante z večletno prakso in dobrimi priporočili. Pogoji je znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Služba je stalna, plača po dogovoru. Ponudbe z izpričevali na naslov: **Ljubljana, poštni predal št. 121.**

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, perilo samo zadnje novosti v modni in športni :: trgovini za gospode ::

P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

1211

Naročajte na izbiro
bluze, krila, kostume,
plašče, jopiče, nočne halje, pelerine, perilo, stoznike dalje
ot oške obleke, plaščke,
klobučke, čepice in druge potrebščine za otroke in novorojenčke
pri
M. Kristoflič-Bučar
Ljubljana, Stari trg 28.
Priznana najfinjša damska in otroška konfekcija. Izdeluje tudi po meri. Najnižje cene.

Pristna brnska sukna.
Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon	7 kron
Motr. 3'10 dolg	1 kupon	10 kron
za kompletno	1 kupon	12 kron
moške obleke	1 kupon	15 kron
(suknja, hlače, te-	1 kupon	17 kron
lovnik) stane samo	1 kupon	18 kron
	1 kupon	20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnati kamgarn itd. itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana 472

zaloga tvornice sukna
Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorce gratis in poštnine prosto. Prednosti pri naročilih, ako blago naroči direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejšnje. Zaradi silnega prometa blaga vedno največja zbirka popolnoma svežega blaga. — Stalno najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izvir.

Krasne novosti za spomladansko sezijo
in po že znane najnižjih cenah dobite
v modni trgovini **Peter Šterk**
Ljubljana, Stari trg št. 18.
Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1° kako-vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklince i. t. d.

MATEJ OBLAK
Ljubljana
Kongresni trg 6

Velika zaloga domačih in tovarniških čevljev

Po meri naročeni čevlji se izdelujejo v lastni delavnici najsolidneje.

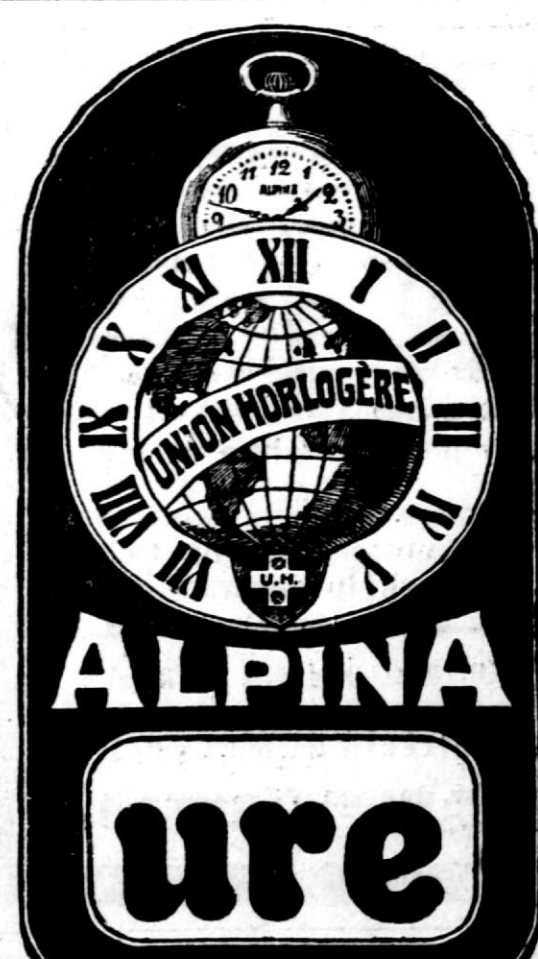
Najbolj pripravne in varne
brzoporičnike
za krmo, slamo, rezalnice,
preše in stiskalnice za
sadje in grozdje, rebljače,
reporeznice, motorje, želez. blagajne, na-
grobne križe, stavbene potrebščine in vso
drugo železnino se dobiva najcenejše in naj-
boljše pri znani 2015
veletrgovini z železnino in poljedelskimi stroji
FR. STUPICA v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1.
Zahtevajte ponudbe! Cene nizke!

Modni salon.
Častitim damam priporočam
klobuke
le najfinjšega čuša
Iša Škof-Vanek
239 Jod Franco.
Žalni klobuki vedno pri-
pravljene. Tudi tudi venci
o trakov in razne cvetlice
.. doma izdelane ..

Modni salon v Ljubljani
Stari trg št. 21 **A. Vivod-Mozetič**
Velika zaloga damskih klobukov in slamnikov.
Ogled klobukov brez obveznosti nakupa. — Cene nizke. — Postrežba točna.
Sprejemajo se popravila. Pošilja se tudi na izbiro.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Priznana največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.
Fr. Čuden
urur v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar
največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Biele
on torej lahko po originalno tvorniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in tem-
peraturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane
Alpina ure
z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, niklju in jeklu
prodaja.
Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovjših fazonah in v veliki izbiri
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slamnikov.
Pristni Panama-slamniki od 9 K do 30 K.

Priporočam se
M. Kristoflič-Bučar
Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja **KRILA** spodnja
FINE KOSTIME — NOČNE HALJE
na novo vpeljane, krasne
: POMLADANSKE PLAŠČE in PELERINE :
v vsakem blagu, barvi in fazoni, tudi po meri.
Najfinjša in kompletne
OBLEKICE — PLAŠČKI — PELERINE
in kratna oprava.
Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice
in vsake druge modne in drobne blage iz solidnih tovarn
po najnižji ceni.
Na ogled pošilja tudi po pošti.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA
tovarna zarezanih strešnikov
ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani
strešnik-zakrivač
s počevno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.
Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje stoh sedanosti.
Na željo pošljemo takej vzorce in popis. — Spretni zastopniki se iščejo.

